

1940 varidat bütçesi

Vergilere yapılacak zamlarla varidat ne kadar artacak?

Hükûmetin Meclise verdiği esbabı mucibe lâyihasının en mühim kısımlarını ve 1939 varidat bütçesiyle mukayeseli cetvelini neşrediyoruz

Ankara 23 (Telefonla) — Avrupa-
daki harp vaziyetinin Devlet varidat
menbaları üzerinde menfi tesirleri
görülmesi ve bu sebeple 1940 bütçe-
sinde 1939 bütçesi varidat muhammi-
natına nazaran 27 milyon liralık bir
noksan nazarı dikkate alındığı ma-
lumdur.

Esbabı mucibe lâyihası

Hükûmet, 1940 varidat bütçesinin
esbabı mucibe mazbatasında bu nok-
sanın sebeplerini ve takip ettiği seyri
şu suretle izah etmektedir:

1939 mali yılı içinde Avrupada
başlayan harbin haric ve dahil ticaret

ret faaliyetleri üzerinde hasıl ettiği
menfi tesirden memleketimiz de bit-
tabi masun kalamamıştır. Bu cüm-
leden olarak harbin ilk günlerinde
bazı mevad ve mahsulâtın ihracının
men'i ve bilâhare ruhsata tâbi tutul-
ması dış ticaretimizin istikametinde
ehemmiyetli tebeddüller husule gel-
mesi ve milletlerarası ticaretinin mü-
him sarsıntılara maruz kalması bu
hareketlerle sıkı surette alakadar bu-
lunan gümrük varidatımız üzerinde
müessir olmakta geçikmemiştir. Her
ne kadar ilk günlerin tereddüdü ve
buhranlı devirleri geçmiş ve vaziyet

tavazuh ederek dış ticaretimiz de ta-
bil istikametini almış bulunmakta ise
de gümrük varidatımızda harbin ilâ-
nuna takaddüm eden ilk günlerden
itibaren müşahede edilmeğe başlayan
tenakus seyri muhafaza etmekte
devam eylemiştir. İçinde bulunduğumuz
fevkalâde şartlar altında beynel-
mille mübadele hareketlerinin az çok
ağırlaşmış olması tabii görünmek icab
ettiğinden bu tenakusun önümüzde-
ki sene içinde de devamına intizar et-
mek zaruri bulunmuştur.

(Devamı 5 inci sahifede)

İsveç, müdafaa tedbirlerini arttırıyor

Dikenli tel örgüleri, yeraltı istihkâmları ve büyük hava dafi bataryaları tesis ediliyor

Stokholm 23 (A.A.) — İsveç, mü-
dafaa vasıtalarına büyük bir inkişaf ver-
meğe başlamıştır. Bu sahada alman ye-
ni tedbirler şöyle sıralanabilir:

1 — Yeni ve genç bir ordu baş ku-
mandanı tayin edilmiştir: General Ivar
Halinquist.

2 — Henüz askeri talim görmiyen
10,000 kura neferi 150 günlük bir ta-
lim devresi için silâh altına çağırılmıştır.

3 — Keza 1937 ve 1939 sınıflarına
mensup bahriye efradından bir kaç sını-
f seferber edilmiştir.

4 — İsveçin, Baltıkta kâin Gotland
mekkii eskisinden daha fazla tahkim edilmiştir.

5 — Birinci derecede sevkülceyi
ehemmiyeti haiz Boeden istihkâmı, İs-
veçin selâhiyetli askeri şahsiyetleri tara-
fından inceden inceleme tetkik edildikten
sonra, zabtedilmez bir kale olarak tavsif
olunmuştur.

Fazla olarak, dikenli tel örgüleri, yer
altı istihkâmları ve gayet büyük hava
dafi bataryaları tesis edilmektedir.

İsveç Veliahdinin nutku

Stokholm 23 (A.A.) — İsveç veliahdı bu
akşam, İsveçin Finlândiyaya yaptığı yar-
dımın devamına dair radyoda bir nutuk
söylemiştir. Veliahd bu nutukta ezcümle
demmiştir ki:

«Bu harple münasebettar olan her şey,
kalberimize ateşten harflerle yazılmıştır.
Yüzlerce yıllardanberi, İsveç milleti ta-
rafından, civanmerdlik ve şefkatle karışık
böyle bir hamle görülmemiştir.

Prens, sulhün şimdî bir emrivaki ve İs-
veçin vazifesi Finlândiyaya yardım etmek
olduğunu söylemiştir. Prens, kralın millî
bir komite teşkil ettiğini, kendisinin bu
komite reisliğine seçildiğini ve komitenin,
Finlândiya için çalışan muhtelif teşekkül-
leri bir araya toplamakla mükellef bulun-
duğunu söylemiştir.»

Feci bir tren kazası

Kaunas 23 (A.A.) — Kaunas ve Vil-
no istikametlerinden gelen iki yolcu
treni Vievis civarında çarpışmıştır. İki
ölü, 23 ağır ve 6 hafif yaralı vardır.

Ankarada tıp fakültesi tesisi

Hazırlanan kanun projesi Millet Meclisine verildi

Ankara 23 (Telefonla) — Ankarada
bir Tıp fakültesi tesisi hakkındaki kanu-
na ek olarak bir kanun projesi hazırlan-
mış ve Meclise verilmiştir.

Ankarada bir Tıp fakültesi tesisine dair
olan kanun, bu fakülteye ait teşkilât kad-
rolarının 939 senesi nihayetine kadar ha-
zırlanarak bir kanun projesi halinde Mec-
lise verilmesini emretmektedir. Yeni ha-
zırlanan proje ile bu müddet 1942 senesi-
ne kadar uzatılmaktadır.

Dünyanın bugünkü karışık vaziyeti,
Ankara Tıp fakültesinin inşası için evvelce
çizilmiş olan programda bazı tadiller
icra edilmesine ve bu sene yapılacak bir
kısm inşaatın gelecek seneye bırakılma-
sına sebep olmuştur.

B. Molotof Berline gitmiyor

İtalya, Moskova ile bir an- laşma yapmakla ne kazana- cağını düşünüyormuş

Moskova 23 (A.A.) — Molotov'un
Berline gideceğine dair olarak yabancı
memleketlerde çıkan şayialar tamamen
asılsızdır.

Belgrad 23 (A.A.) — Belgrad gaze-
telerinin Berlin muhabirleri Roma - Ber-
lin - Moskova anlaşmasını tahakkuk et-
miş gibi göstermelerine mukabil, aynı
gazetelerin Roma muhabirleri, İtalyan
zımmatları mahfillerinin henüz bir kar-
rar vermek hususunda mütereddit olduk-
larını, zira, Moskova ile bir anlaşma yap-
makla ne kazanacaklarını düşündükleri-
ni yazmaktadırlar.

Dikkatler:

Elâman !!

Türkiye radyosunu açıyorsunuz:

— Elaman... Elaman... Elamaaan...
İlânihaye devam:

— Elamaaan...

Bin deren bin su getirilebilir.
Güfte böyle amma, bestede sanat
var... Fakat sanatın dörtbaşı mamûr
gerek... Güftesiyle birlikte güzel ol-
mayan — ve Hacıvat gustosuna göre
bile demde — şarkıları ille âleme
dinletmek mecburiyetinde miyiz?

Bu müzeli eser radyonun ebedî
mahı sanmamalı. Bir kere dinledik,
iki kere dinledik... İstihp istihp ko-
tarılması cidden gna veriyor; cidden
elamaaan!

Almanya, Romanyadan beş talepte bulundu

Mark fiatının yükseltilmesi, Rumen malları fiatının indirilmesi, Almanyaya fazla mal sevki isteniyor

Bükreş 23 (A.A.) — Reuter muhabi-
ri bildiriyor:

Alman hükûmeti, Alman ekonomi
eksperti Dr. Clodius vasıtasıyla Romanya
hükûmetine bir nota tevdi etmiştir.

Dr. Clodius'un son aylar zarfında mü-
teaddid defalar Bükreşe gelip gittiği ma-
lumdur. Bu ziyaretler, ekonomik imtiyaz-
lar almak için Almanyanın Romanya
üzerinde tesirler icra ettiği şeklinde tef-
sir edilmiştir.

Romanya hükûmeti bu ana kadar Al-
manyanın mübalâğalı taleplerine muka-
vemet etmeğe muvaffak olmuştur.

Almanların düşüncelerine göre, sabık
Başvekil ve hâlen Millî kalkınma cephe-
si reisi bulunan B. Vaida Voevod, Alman
taleplerini B. Tatareskodan daha iyi kar-
şılamağa mütemayil bulunmaktadır.

Öğrenildiğine göre, Almanya, Roman-
yaya verdiği bu notada, Romanyanın ha-
rici ticaretinde yaptığı mütemadi deği-
şiklikleri ve yabancı dövizler esası üze-
rinden iş yapması sistemini artık müsa-
maha ile karşılamayacağını bildirmekte
ve Romanyanın birkaç hafta evvel taki-
bine başladığı yeni ticaret sistemini şid-
detli surette tenkid eylemektedir.

Almanyanın beş talebi

Bükreş 23 (A.A.) — Havas: Clodiu-
sun riyasetindeki Alman iktisad heyeti,
Rumen hükûmetinden bazı taleplerde
bulunmuştur. İyi haber alan mahfiller-
de bu talepler aşağıdaki 5 maddede hu-
lâsa edilmektedir.

1 — Reichsmarkın leye nazaran kıy-
metlendirilmesi suretile iştirâ kıymetinin
arttırılması,

2 — Rumen ihracat mallarına konan
resimlerin indirilmesi,

3 — Almanyaya gönderilecek Rumen
malları fiatlarının indirilmesi,

4 — Alman - Rumen klining sistemi-
ne Bohemya ile Moravyanın da ithali,

5 — Tunadaki Alman römorkörleri-
le gaz vapurlarına Almanyaya her ay
ayrılan petrol miktarı haricinde mahru-
kat temini.

Clodius, Rumen İktisad Nezaretinin
muraahşarile görüşmelerine yarın da
devam edecek ve bu görüşmeler büyük
bir ihtimalle paskalya yortularından son-
raya kadar sürecek.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Çinliler nihaî zaferden emin görünüyorlar

Harbin ikinci devresinde Çinlilerin muvaffakiyet talihleri son derece arttı

Çungking 23 (A.A.) — Çekiai ajan-
sı bildiriyor:

Hunangsi kıtaatının kumandanı gene-
ral Pai Chung-Hsi yaptığı beyanatta,
harbin ikinci devresi zarfında Çinlilerin
muvaffakiyet talihlerinin çok arttığını
kaydettikten sonra Japonyanın halen
diplomatik sahada her zamankinden zi-
yade mücerret bir vaziyette kaldığını bil-
dirmiş ve Çin nihaî zaferi ile muhasa-
matın tatili şu üç çare ile mümkün olabi-
leceğini bildirmiştir:

1 — Müstevililer, Çin'in kendi vesaiti
ile tard edilmelidir,

2 — Japonya bitkin bir hale gelmeli ve
iflâs etmelidir.

3 — Mütearrızı durdurmak için bey-
nelmille bir hareket vuku bulmalıdır.

General, bu üç ihtimal üzerinden bi-
ri hakkında kanaatini bildirmekten istin-
kâf etmiş, fakat nihaî zafer ihtimalinin

arttığı hususunda ısrar eylemiştir.

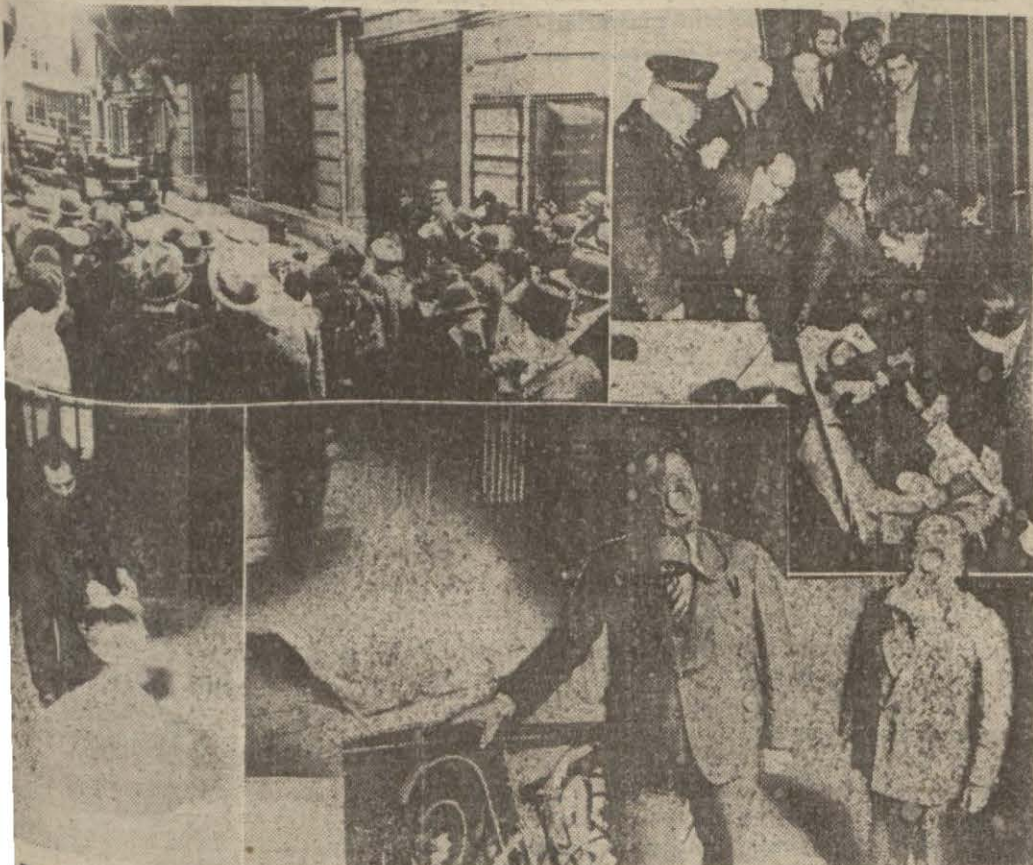
Japonya, harekete geçirebileceği 75-80
fırkadan 50 sini seferber etmiş bu-
lunmaktadır. Çine 46 Japon firması gön-
derilmiş ve mütemadi jayıatı telâfi için
30 defa takviye kıtaatı gönderilmesine
lüzum hasıl olmuştur. Japonyanın harp
masrafları 20 milyar yeni geçmiştir. Da-
hili borçları gelecek sene 30 milyar ye-
ne baliğ olacaktır.

Generale göre, Japonyanın bugünkü
dahili bünyesi askeri rejime uzun mü-
ddet devam imkânını vermiyecek ve Ja-
ponya nihayet harbin ağırlığı altında çö-
kecektir.

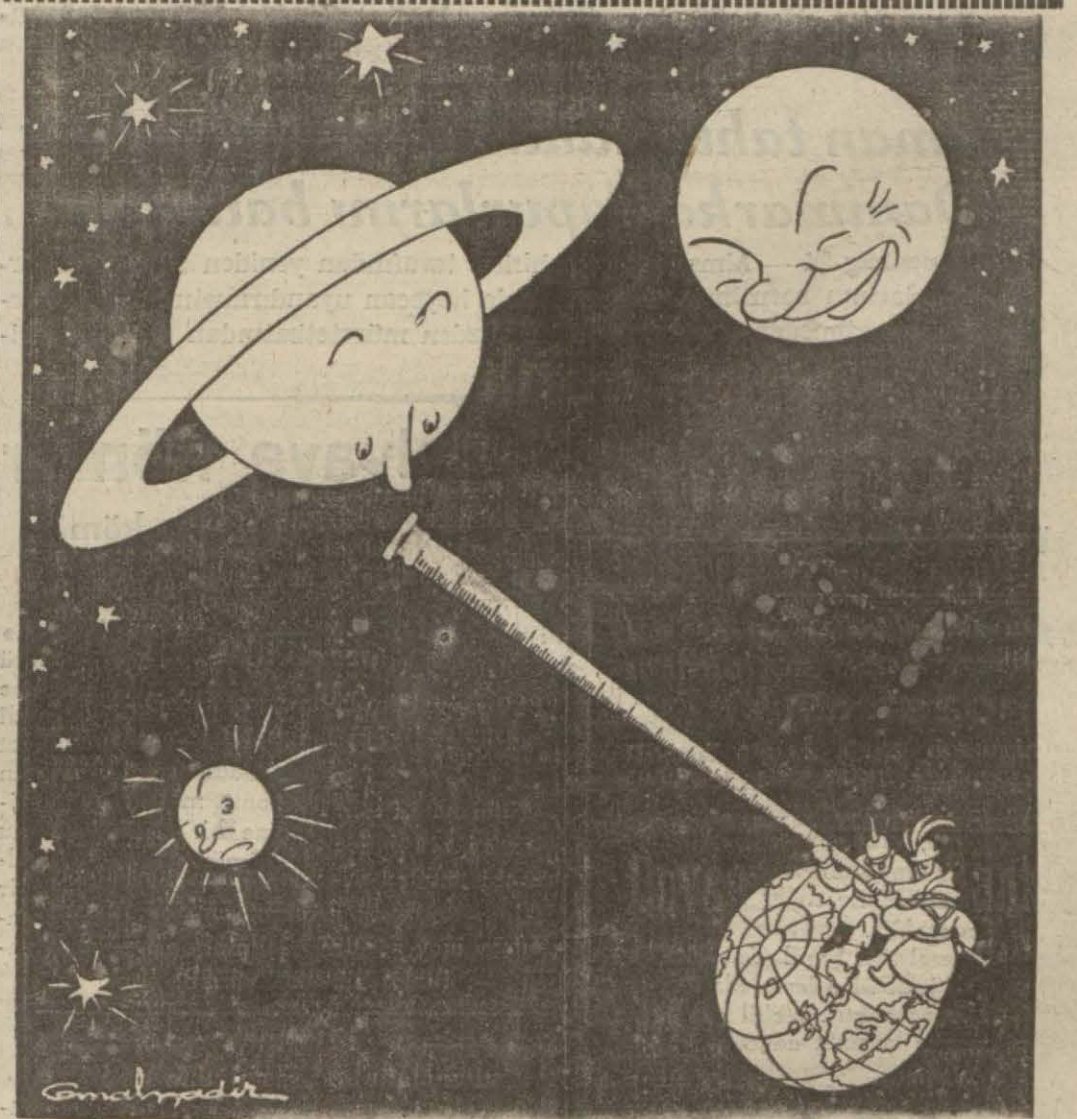
Yeni Çin merkez hükûmeti

Tokyo 23 (A.A.) — Nankinde mer-
kez siyasi konyeyinin toplantısından son-
ra yeni Çin merkez hükûmetinin teşkili
kararlaştırılmıştır. Uang-Çing-Nei bu hü-
kûmetin reisliğine tayin edilmiştir.

Metro hanındaki pasif korunma tecrübeleri



Dün Metro hanında yapılan pasif korunma tecrübelerinden birkaç sahne
(Yazısı üçüncü sahifemizde)



[Almanya, S. Rusya, İtalya Avrupanın taksimi hakkında müsterek
bir beyanname neşredeciler]
— Gazetelerden —

Zühâl — Ooooo!... Bu arşın bize kadar uzayacağı benziyor!...

Aydede — Merak etme, yeryüzünde herkesin arşınuna göre bez ver-
mezleri!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Balkanlarda vaziyet

Balkan devletleri icab ederse kendilerini müştereken müdafaaya hazır

Belgrad 24 — Yugoslavya mahafili yeniden Balkanların vaziyeti ile meşgul olmaktadır. Yarı resmi Politika gazetesi bu münasebetle yazdığı bir makalede diyor ki:

«Balkan bitarafılığı demek vakayie seyirci olarak mütevekkilâne beklemek demek değildir. Balkan devletleri icab ederse bitarafılıklarını müştereken müdafaaya edeceklerdir.»

Belgrad 24 — Yarı resmi Politika gazetesinin makalesi Belgrad mahafilinde ehemmiyetle karşılanmıştır. Bu makale Brenner mülakatı münasebetiyle yazılmıştır. Politika diyor ki: «Balkan devletleri kendi memleketlerini müdafaaya etmek istiyorlar. Bir taarruza uğrarsak hepimiz silâha sarılacağız. Bütün muhariplerle, gayrimuhariplerle ve bitarafılarıyla iyi münasebetler idame ediyoruz. Vaziyetimizi değiştirmek istemiyoruz.»

Tass ajansının tekzibi

B. Molotof'un seyahati tamamen asılsızdır

Moskova 24 — Tass ajansı gece yarısı bir tebliğ neşretmiştir. Tebliğde deniliyor ki: «Bazı gazeteler B. Molotofun Berline gideceğine dair bir haber neşretmişlerdir. Bu haber tamamen asılsızdır.»

Moskova 24 — B. Molotof dün gece büyük tiyatrodaki Don Kişot temsilinde bulunmuştur. Stalin ve Fin delegesi Paasikivi de bu temilde bulunmuşlardır.

Uç taraflı anlaşma rivayeti

Paris 24 — Alman propagandası, Brenner mülakatından sonra fevkalâde mühim hadiseler olacağını, bunun bir sürpriz teşkil edeceğini bildirmişti. Bu iddia tahakkuk etmemiştir. Anlaşıldığına göre Almanya, İtalyanın vaziyetinde bir değişikliği ima ediyordu. Halbuki İtalya vaziyetini değiştirmek istemiyor, Sovyet Rusya ile kati bir yakınlaşmaya taraftar görünmüyor. Paris mahafil bir Alman - Sovyet - İtalyan anlaşmasını imkânsız görmemekle beraber vaziyetin böyle bir anlaşma aktedilecek kadar ilerlemediği kanaatinde.

Almanya Balkanlardan yiyecek almak istiyor. Bunun için Balkanlarda statünün muhafazasını ve Sovyet Rusyanın Besarabyadan bahsetmemesini temine çalışıyor.

Suisse gazetesi İtalyada Sovyet - Alman - İtalya bloku iyi karşılanmadığını yazıyor.

Bir İtalyan Nazırının nutku

Roma 24 — Halk Kültürü Nazırı bir nutuk söyleyerek İtalyanın vaziyetinden bahisle demiştir ki: «İtalya için sulh veya harp meselesi ikinci derecededir. Esas İtalyanın Avrupada bugünkü değişikliklerden bütün meseleleri halledilmiş olarak çıkmasıdır.»

Uçan Alman tayyaresi imiş

Briksel 24 — Millî Müdafa Nezareti şu tebliği neşretmiştir: Yarı resmi (D. N. B.) Alman ajansı 22 - 23 mart gecesi bir Fransız veya İngiliz tayyaresinin Belçika üzerinde uçtuğunu bildirmiştir. Filhakika o gece Belçika üzerinde bir ecebi tayyare uçmuştur. Fakat bunun Alman tayyaresi olduğu anlaşılmıştır.

Almanya bir işveçli muhabiri hudud haricine çıkardı

Berne 24 — Neue Zürcher Zeitungun Berlin muhabiri Almnya tarafından hudud haricine çıkarılmıştır.

Alman tahtelbahirleri yeniden bazı Danimarka vapurlarını batırdılar

Kopenhag 24 — Alman tahtelbahirleri tarafından yeniden bazı Danimarka vapurlarının batırılması Danimarkada heyecan uyandırmıştır. Bu vapurlar haber verilmeden batırılmış ve bu yüzden müretetbatından birçoğu ölmüştür.

Nafia Vekili

Dün Bergama ve Menemende sulama tesisatını tedkik etti

İzmir 23 (Telefonla) — Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy bugün, sulama umum müdürü B. Selâhaddin ile birlikte Menem ve Bergama kazalarında Gediz ve Bakırçay sulama tesisatını tedkik etti. Vekil akşam İzmirde dönmüştür. Yarın (bugün) Manisa ve Salihli havâlisinde, müteakip günlerde de Azizye tünel inşaatını, Denizli ve Nazilli sulama tesisatı ile diğer nafia işlerini tedkik edecektir.

General Ali Fuad Cebesoy çarşamba günü Küçük Menderes ıslah tesisatını مراسمle açacaktır. Vekil perşembe günü Balıkesire hareket edecektir.

Amiral Moureu İzmirde

İzmir 23 (Telefonla) — Şehrimizde pasif müdafa teşkilatını tedkik edecek olan Fransız amirali Moureu bugün Ankaradan gelmiştir. Burada bir hafta kadar kaldıktan sonra İstanbula gidecektir.

Başvekil

bu sabah geldi

İstanbulda hususî mahiyette olarak birkaç gün kalacak

Başvekil doktor B. Refik Saydam refakatlerinde kalemi mahsus müdürü B. Hasan Şükrü Adalı bulunduğu halde bu sabahki Ankara ekspresile şehrimize gelmişlerdir.

Başvekilin bu seyahati hususî mahiyette bulunduğu için herhangi bir istikbal merasimi yapılmamış, yalnız Vali ve Emniyet müdürü tarafından Haydarpaşa istasyonunda karşılanmışlardır. Başvekil şehrimizde bir müddet kalacaklardır.

Zelzele komisyonunun içtimalı

Ankara 23 (A.A.) — Başvekillette çalışmakta olan zelzele komisyonu bugün öğleden evvel Başvekil Dr. Refik Saydam'ın riyasetinde toplanarak çalışmış ve bazı kararlar vermiştir.

Defterdarlar

Tayin listesi Yüksek tasdikten çıktı

Ankara 23 (Telefonla) — Defterdarlar arasında değişiklik yapılmasını kararlaştırdığını bildirmiştim. Bu husustaki liste bugün tasdikten çıkmıştır. Bildiriyorum:

Burdur defterdarı Resid Hakârî, Erzincandan Vehbi Burdur, Sinoptan Hikmet Erzincan, Çorundan Salih Sinop, Çanakalâden Demir Çorum, Zonguldaktan Hüsnü Çanakale, Ankaradan Remzi Zopguldak, İstanbul defterdar muavini Behçet Ankara, İstanbul muhasebe müdürü Vahid İstanbul defterdar muavinliğine, Ordu defterdarı Abbas Tokat, Tokattan Cevdet Diyarbakır, Diyarbakırdan Baha Ordu, Kütahyadan Tahsin Çoruh, Ankara defterdar muavini Hasan Fehmi Kütahya defterdarlıklarına, Çoruh defterdarı Nurullah da Ankara defterdar muavinliğine tayin edilmişlerdir.

B. Menemenciöglü

İzmir 23 (A.A.) — İstirahat için şehrimize gelmiş olan Hariciye Vekâleti umumî kâtipi B. Numan Menemenciöglü dün vali ile belediye reisini ziyaret etmiştir.

Mukaveleleri yenilenmeyecek mütehassıslar

Ankara 23 (Telefonla) — Sıhhiye Vekâleti, hıfzıssıhha müessesesi birinci müdürü, bakteriyoloji tahlil ve kontrol şubesi ile biyoloji imalât ve tetkikat şubeleri müdürlerinin ve Ankara Nümune hastanesi kulak ve burun hastalıkları mütehassıslarının mukavelelerini yenilenmeği kararlaştırmıştır. Bu mütehassısların mukaveleleri teşrinisanide bitecektir.

Riyo dö Janeyro konsolosumuz

Ankara 23 (Telefonla) — Royo Dö Joneyro'da fabri bir konsolosluk ihdası ve konsolosluğa Brezilya Mesai Nezareti sabık umum müdürlerinden doktor Alfonsun tayini yüksek tasdika iktiran etti.

Ankara kız lisesi talebeleri Hatayda

İskenderun 23 (Akşam) — Ankara kız lisesi talebelerinden 65 kişilik bir kafile bugün, başlarında öğretmenleri olduğu halde Hataya geldiler.

Bükreş elçimiz vazifesi başına döndü

Bir müddeten beri şehrimizde bulunan Bükreş büyük elçimiz bay Hamdullah Suphi Tanrıöver, dün gece 20 de kalkan Transilvanya vapurları Köstenceye müteveccihen şehrimizden ayrılmıştır.

Feci bir otomobil kazası

Bir kamyon, bir kıza çarptı, kız ağır yaralanarak öldü

Dün gece Yedikulede feci bir otomobil kazası olmuştur. Şoför İstratinin kuyun derileri yüklü bulunan kamyonu, Yedikuleye doğru ilerlemekte iken yolun bir tarafından diğer tarafına geçmekte olan sekiz yaşlarında Hacer isiminde bir kıza çarpmış, kızcağız bu sadmenin tesirile kaldırım üzerine fırlayarak başı kaldırım taşlarına da isabet etmiştir.

Hacer, derhal en yakın eczaneye götürülüp ilk tedavisi yapıldıktan sonra Yedikule hastanesinde nefzi dahil neticesinde ölmüştür. Şoför tevkif edilmiş olup tahkikata devam edilmektedir.

Fransız harp komitesi dün toplandı

Gazeteler, mebusların hareketini şiddetle tenkid ediyorlar

Paris 23 (A.A.) — Yeni kabinenin harp komitesi bu sabah B. Reynaud'un riyasetinde, Maliye nezaretinde ilk toplantısını yapmıştır.

Bu celseye, Başvekil muavini Chauvemps, Millî Müdafa ve Harbiye Nazırı Daladier, Bahriye Nazırı Campinchi, Hava Nazırı Laurent Eynac, Abloka Nazırı Monnet, Maliye Nazırı Lamoureux, Müstelekât Nazırı Mandel, Teslihat Nazırı Dautry, general Gamelin ve amiral Darlan iştirak etmişlerdir. Daladier içtimaaya gitmeden evvel general Gamelin ile uzun uzadıya görüşmüştür.

Paris 22 (A.A.) — (Havas): Kabinenin Meclisin önüne çıktığı celseleri takib eden günlerde olduğu gibi bugün de Paris matbuatı Meclis müzakerelerine meşgul olmakta ise de tefsirlerden daha ziyade her gazetenin kendi dahilî siyaset temayülü sızmaktadır. Bu kabine buhranı harptenberi ilk buhrandır ve bazı gazeteler, bazı mebusları bu işe kâfi derecede ehemmiyet vermeyişle itihâm etmektedirler.

İşte bunun içindir ki, Petit Journalde Coriolan: «Dün bir kabine buhranı günü, fakat aynı zamanda bir harp günü idi» dedikten sonra «Baylar unutmayınız ki harp içerisindeyiz» demektedir.

Matin gazetesi başmakalesinde diyor ki:

«Siyasi mesele şimdi halledilmiştir. Yüksek meclis, gizli komitenin 9 nisanında içtimamı temin etmiştir. Siyasi mesele hiç şüphesiz bu komitede dış vaziyet ve hükümetin icraatı bakımından nihai surette halledilecektir.»

Ordre gazetesinde Bure, Paul Reynaud kabinesinin parlamentoda iyi bir rey almadığını müşahede ederek diyor ki:

«Fransada bir adam aranır, fakat bulununca da cesaretini kırmak için çalışır. Millî birlik henüz ayakta ve Paul Reynaud'nun vazifesi ağır olacaktır. Ancak Clemenceau da 1917 de iktidarı eline aldığı zaman vazifesi bundan daha hafif değildi ve o zaman Almanya kendisini harbi kazanmış zannedebilirdi, fakat kaybetti.»

Figaro gazetesinde Dormesson diyor ki:

«Hükümet iktidar mevkiinde kalmıştır. Mevzuubahsolan şey kâfi bir ekseriyet mevcut olup olmadığı değil, harbe girilmiş olduğu ve yahut, sadece Fransanın hayatı mezuubahsolmuş zaman parlamento oyunlarına âlet olunup olunmayacağını bilmek meselesidir. Yegâne ekseriyet, memleketin kurtulmasını isteyen bütün Fransızların ekseriyetidir.»

Türk - Yunan ticaret itilâfının esaslı hükümleri

Yunanistana gönderilecek Türk mallarının bedelleri nasıl ödenecek?

Ankara 23 (Akşam) — 11 martta Ankarada imza edilen Türk - Yunan ticaret ve tediyne anlaşmasının başlıca hükümleri şunlardır:

1 — Her iki memleket menşeli emtia diğer tarafın ülkesine ithal anında ithalâtçı memleketin cari umumî ithalât rejimi hükümlerine tebaan girecektir.

2 — Pirinç ve hububattan Garbi Yunanistana ithal edilecek Türkiye menşeli emtianın fob bedelleri Yunanistan bankasına dramhi olarak ödenir. Yunanistan Millî bankası bu suretle tahsil edeceği Türkiye menşeli mal bedellerinden:

Yüzde yirmi beşini Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankası emrine bu bankanın tayin edeceği bir dövizle amade bulundurarak yüzde altmışını kliring A hesabına kaydedecektir.

Kliring A hesabına yatırılacak meblağ Türkiyeye ithal edilecek Yunanistan menşeli emtia bedellerinin tediyesinde kullanılacaktır. Kliring B hesabına yatırılacak meblağ ise:

İkametgâhi Türkiye de olup da Yunanistanda bulunan kimselerin masrafları

(seyyah, talebe ve saire); Türkiye de oturan Türk ve Yunan tebaası kimselerin Yunanistana gönderecekleri paralarını tesviyesine; Türkiye'nin Selânik panayırına iştirak masraflarına; Türk gemilerinin Yunan sularında ihtiyaç edecekleri masrafları karşılamaya; nakliye ücretleri liman resimlerinden gayri bircümle sair tediyelere tahsis edilecektir.

3 — Yunanistana ithal edilecek Türkiye menşeli hububat ve pirinç bedelleri serbes dövizle ödenecektir.

4 — Posta paketi, gazete ve mecmualara teallük eden navlun ve sigorta masrafları her iki taraf ithalâtçıları tarafından kliring yolu ile ödenecektir.

Bundan evvel Yunanistana aramızda mevcut 26/9/935 tarihli kliring anlaşmasının, bu anlaşmaya zeyl olan 15/12/938 tarihli protokolun yukarıdaki esaslara aykırı olmayan hükümleri de yeni anlaşmaya derc ve ilâve edilmiştir. Vekiller Heyetince tasdik edilmiş olan yeni anlaşma bugün gümrüklere tebliğ olunacaktır.

Conte di Savoia

Vapurda yapılan araştırma doktor Schacht'ı bulmak içinmiş

Nevyork 23 (A.A.) — Nevyork Daily news gazetesinin Cebelüttanktan haber aldığına göre, Sumner Wellesin bindiği İtalyan bandıralı Conte di Savoia vapuru, İngilizler tarafından 13 saat tevkif edilmiştir. Bu tevkife sebep Alman devlet bankası eski direktörü Dr. Schacht'ın gemide bulunduğu dair çıkan bir şayiştir.

İngilizler, ocak dairelerini, tahlisiye kayıklarını, hava manikalarını, direkleirin tepesine varıncaya kadar her tarafı tamamen aramışlardır. Fakat, Dr. Schacht vapurda bulunmadığından bu araştırmalar beyhude olmuştur.

Bayındırda yeni binalar

İzmir 23 (A.A.) — Bayındırda Tayyare Cemiyetinin yeni yaptırdığı binanın açılış töreni ile hükümet ve askerlik şubesi binalarının temel atma merasimi dün yapılmıştır.

Von Ribbentrop

Belgradı ziyaret edeceği haberi doğru değil

Belgrad 23 (A.A.) — Havas: Von Ribbentropun yakında Belgrada geleceği hakkında burada ısrarla dönen şayialar salâhiyyetkar mahfillerde teyid edilmemekte ve mezkûr mahfillerde bu hususta hiç bir malûmatları olmadığını bildirmektedirler.

Bundan başka aynı mahfiller Brenner mülakatından sonra gazetelerde mevzuu bamsolan Berlin - Roma - Moskova anlaşma projesini de tereddüt ve şüphe ile karşılamaktadırlar.

Bir İngiliz fabrikasında infilâk

Londra 23 (A.A.) — Dün Charltondaki Harcey demir fabrikalarında muazzam bir inbik infilâk etmiştir. İnfilâkın şiddetinden işçiler havaya fırlanmış ve onlardan dört kişi ölmüştür.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Çocuklarımızın sokak terbiyesi

Bir karimimizin mektubundan:

«... Bugün işim düştü, tramvayla falanca mektebin önünden geçiyordum.

Vatman, ön kapıyı açarak, biletçiye:

— Hazır ol! - diye seslendi.

Biletçi de:

— Hazırım! - cevabını verdi.

Araba lisenin civarında durunca meselenin ne olduğunu anladım: Talebe, yaman bir hücum ediş etti ve vagonu doldurdu. Ne gurultu, ne patırdı! Bir kısmı da tramvayın yolunu kesti ve hareketine mâni oldu. Dakikalarca hareket edemedik. Tramvay müstahdeminin ve bazı yolcuların ricası üzerine kapılara, pencerelere asılan çocuklar indi. Yolu kesenler açıldı. Biz de yolumuza devam edebildik.

Fakat menzilmize ulaşmaya kadar çocuklarımızın yaptığı kabalıkları görseniz hayret ve teessüf ederiniz. Biletçilere, vatmanlara, kontrollere sakil sakil alaylar; kaba, galiz şakalar; birbirlerine sövmeler... Bütün büyükler, naçar kaldık. Hattâ arabadaki yolculardan bir polis komiseri de baktı, baktı, «Lâhavl!» dedi; fazla ses çıkarmadı.

Bu vaziyetler, doğrusu, millî hislerimize bile rencide ediyor. Zira bu yalnız bir tek lisenin disiplinsizliği değildir. Mektep idareleri çıkış esnasında talebesini bir kaç dakika daha zaptırap altında tutamaz mı? Her halde biz, çocuklarımızı sokaklarda bu vaziyette görmek istemiyoruz.»

Diğer bir karimimizin mektubundan:

«Memleketin pek yüksek ilmi mevkilerini işgal etmiş bir zatın cenazesini teryi ediyorduk. Namaz kılınır ve merasim yapılırken, civardaki kahvehanelerde — her halde mekteple alakadar olan — gençler tavla oynuyorlardı. Hümmet kalkmadılar bile...»

İhtiyar ve çok maruf bir ihtiyar edib anlatıyor: (Kendisinin resmi ve ismi gazetelerde, kitaplarda mütemadiyen basıldığı için, tanınmamasına imkân yoktur. Tanınmasa bile, hali ve tavri ile pek muhterem bir zattır.)

— Mektep kasketli delikanlılar arkandan geliyorlardı. Bir çamurun başına vardık. Taşlara basarak ihtiyarla yürüyordum. Arkandan seslendiler: «Eee... Uzatma... Geçsene, moruk!»

Her halde umumî terbiyemizde bir gevşeklik olduğu muhakkaktır. İstanbul eskiden inceliğiyle başka yerlere nümune teşkil eden bir şehirdi. Şimdi o hususiyetini kaybetti. Bunun telafisini ancak tahsil gençliğinden bekleriz. Mürebberlerin himmetinden ziyade, yine bizzat gençlerimizin sinelerinde belirecek aksülâmeden ve nefsi mürakaba hassasından ümitlerimiz vardır.

İki nesil evvel, on beş - on altı yaşında bir delikanlı ilk sigarayı içerken «mahalleden kimseye raslamayayım!» diye çekinirdi. Böyle bir gence, komşu ihtiyar:

— Al oğlum, şunu evime bırak! - diye paketini uzatmak lüzumunu bile duymazdı; zira genç kendiliğinden tehalük gösterip hayır dua kazanırdı.

Bütün bir civar yaşlıları o mahalle-nin ahlak ve terbiye mürakibi vaziyetindeydi. Gençler de onları sayıyordu. Bu güzel milli âdetlerimizin — aynen olmasa bile — benzerlerinin zuhuru-nu temenni etmek kabil değildir. Şimdiki gençler, ancak bu ananeyi diriltirlerse ihtiyarladıkları vakit sadete kavuşurlar.

Eskiden bizde olduğu derecede, bütün garp medenî memleketlerinde bir «ihtiyara hürmet», bir «sokakta tavruh hareket» terbiyesi vardır. Biz, bunlara karşı lâkayd kalamayız.

«Alınz maarif meselesi değil, yalnız aile meselesi değil, bu millî bir meseledir. Bunu ihmal edemeyiz, bu hale göz yumamayız!

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Metro hanında pasif korunma tecrübeleri dün yapıldı

Faaliyete geçirilen bütün korunma ekipleri üzerlerine düşen vazifeleri muvaffakiyetle yaptılar

Dün; Elektrik, Tramvay ve Tünel idarelerinin bulunduğu Metro hanında; her hangi bir hava hücumuna karşı pasif korunma tecrübesi yapılmış ve bu tecrübeye havadan her şekilde vukua gelecek taarruzlara karşı bütün korunma ekipleri faaliyete geçirilmek suretilmiş ve çalışılmıştır.

Tam saat on beşte; irtibat ve gözetleme ekipleri amirinin; mefruz düşman hava taarruzu hakkında; korunma amirini haberdar etmesi üzerine, tayyarelerin geliş evvelâ Silâhtarğa elektrik fabrikasına, bilâhare diğer alakadar elektrik dairelerine bildirilmiştir.

Bu sırada; Metro hanının altını katına

tayyareden bir yangın bombası atıldığı, fakat istial etmediği farzedilmiş, derhal yetişen yangın söndürme ekipleri iki dakika zarfında, istial etmemiş bombanın düştüğü yeri 60 santim kalınlığında bir kum tabakasıyla örterek tehlikeyi izale etmiştir. Bu sırada hanın dördüncü katına mefruz bir tahrip bombasının isabet ettiği ve bir duvarın çöktüğü haber alınmış, derhal enkaz kaldırma ve can kurtarma ekipleri faaliyete geçmiştir.

Bu sırada enkaz altında kaldığı farzedilen biri; can kurtarma ekipleri tarafından kurtarılmış ve hanın ikinci katındaki revire indirilerek tedavi altına alınmıştır.

Bu sırada bir gaz bombası da atıldığı

farzedilerek «gaz arama ve temizleme takımı» faaliyete geçmiş ve icap eden tedbirler almıştır. Bunu müteakip de hanın alt kat koridorunda yükseldiği farzedilen alevler evvelâ «yangın söndürme takımı», bilâhare de ateşin genişlemesi ihtimali dolayısıyla Beyoğlu itfaiye grubu gelerek lâzım gelen söndürme işini yapmışlardır.

Bu suretle her hangi bir düşman hava taarruzunda karşılaşılabilecek bütün tehlike şekilleri tatbik edilerek pasif korunma tecrübeleri yapılmış ve «irtibat» amirinin, «korunma» amirine «alarm geçti» haberini vermesi üzerine Metro hanında eski hal avdet etmiştir.

Ekmek narhı

Belediye rekabeti temin için narhı kaldırmak niyetinde

Şehrimizdeki fırınların çıkardıkları ekmek, aynı cins ve evsafa değildir. Belediye, şimdiye kadar yapılacak ekmeklerin aynı cins ve evsafa olmasını temin etmek için birçok tedbirler almış, fakat verilen cezalar rağmen ekmek işi bir türlü halledilememiştir.

Ekmek narhı ile satılması, ortada rekabeti kaldırdığından az masrafla fena ekmek çıkarmak suretiler fazla menfaat temin etmek isteyen bazı fırınların dürtülmeyen bu hareketlerine mâni olmak kabil olamıyor.

Belediye, şimdi rekabeti tesis etmek suretiler hem ucuz, hem de nefis ekmek çıkarılmasını temin etmek için narhı kaldırmak istiyor. Ancak bu tedbir, bir tecrübe mahiyetinde olacaktır. Düşünülen şekil, tatbik edildiği takdirde fırınlar arasında rekabet hasıl olacak tek fırın olan semtlerde de ekmek satan dükkânlar ve bakkallar iyi ekmek çıkaran fırınlardan getirecekleri ekmekleri satabileceklerdir. Bu tedbir sayesinde bozuk ve pişmemiş ekmek çıkarmağı itiyad edinen fırınlar da iyi cinsten ekmek çıkarmağı mecbur olacaklardır. Narhın kaldırılmasıyla hasıl olan rekabet üzerine fiatlerin de ucuzlatılması ihtimali vardır.

Maamafih, Belediye ekmek satışı serbes bırakmakla beraber, ekmeklerde aran nazım ve nispetindeki glüten miktarının azalmasına da meydan vermemek istemektedir. Bunun için narh kaldırılma bile Belediye ekmek imalatını müstemirren takip ederek, glüten miktarı az, kabul edilen çeşniye muhalif ekmek çıkarsa fırın-cıları şiddetle cezalandıracaktır.

Narhın kaldırılması hususunda henüz karar verilmemiştir. Bu kararın tatbiki bu hususta yapılan tedkikatın neticelenmesine mütevakıftır.

Kömür fazlalığı

Zonguldakta iş mükellefiyeti kanununun tatbiki iyi neticeler verdi

Kömür havzasında tatbik edilen iş mükellefiyetinin müsbet neticeleri alınmaya başlamıştır. Zonguldaktan gelen haberlere göre havzada yeni tatbik edilen mükellefiyet programı sayesinde istihsalât derhal bir kaç misli artmıştır. Bu arada bilhassa tahmil ve tahliye vasıtaları da islah edilmiş bulunmaktadır. Zonguldak liman ağzındaki teressübatın bir taraftan teknik vasıtalarla temizlenmesi, diğer taraftan da yaklaşan yaz mevsimi dolayısıyla rüşubatin kendiliğinden azalmağı başlaması, vapur yolu ile de kömür nakliyatını arttıracaktır. Şimdiki halde Zonguldak kömür idaresi, bilhassa devlete karşı olan taahhüdlerini fazlasıyla yerine getirmeğe başlamıştır. Havzada evvelce günde 250 ton kömür istihsal edilirken iş mükellefiyetinin tatbikinden sonra bu miktar 1500 tonu geçmektedir. Havzadan, Karabükte de kömür gönderilmektedir.

Vali Ankaraya gidiyor

Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdar, Üsküdar tramvay şirketinin vaziyetini tedkik eden Dahiliye Vekâletinde toplanan komisyon mesaisine iştirak etmek üzere yarın akşam şehrimizden Ankaraya hareket edecektir. Valiye Üsküdar tramvay şirketi müdürü B. Feridun Manyas, Belediye muhasebe müdürü B. Muhtar da iştirak edecektir.

Bahçe duvarı yıkıldı

Babiâlede Acımsuluk sokağında Vahram isiminde birine aid bulunan bahçenin etrafındaki yedi metre irtifadında ve on metre genişliğindeki bahçe duvarı evvelki gece âni olarak yıkılmıştır. Enkaz, itfaiye tarafından temizlenmektedir.

İnsanca bir zayıf olup olmadığı bu şekilde anlaşılabilir.

Taksi çarptı

Şoför Fuadın idaresindeki otomobil, Beyoğlunda Haziran caddesinde manevra yaparken Osman isiminde birine çarparak yaralanmasına sebep olmuş, polis, şoförü yakalamış, yaralıyı tedavi altına almıştır.

Karilerimizin mektupları

Nedir bu otobüslerin hali?

Dün iki buçuk raddelerinde Taksimden Sirkeci tarafına doğru gelecektim.

«Tramvaya nazaran daha çabuk gider!» diye otobüsü tercih ettim.

«Tövbeler olsun bir daha otobüse binmeyiz!» dedi.

Bu suretle otobüsü, kavgâ, münakaşâ, tahrik ettirebildik. Lâkin her iki adında bir durarak müsteri tophyanarak, aheste beste gidiyor. Şoför de, - başı arkada - gene yarışıyor; konuşması nizamın yasak olduğu halde bir türlü susmuyor:

«Eğer muvafık görmüyorsanız inin! Bu otobüsler böyledir! Keyfiniz isterse... - gibi cümlelerle ehaliyi paylıyordu.

Böylelikle tramvayın yirmi dakikada vardığı yere yarım saatte ulaşabili-dik.

Otobüsler şayet müsteri tutmak istiyorlarsa böyle yollardan adam çevirmek değil, muntazam seyrüsefer yapmak usulünü tercih etmelidirler. Ancak o zaman, «gerçi rahatsız şeyler... Sarsıyorlar da...» Amma, çabuk gidiyorlar!» kanaati umumileşecek; bir kaç kuruş daha pahalı olan otobüsleri halk tercih edecektir. Böyle giderse, otobüslere büsbütün kimse binmez olacaktır.

Alâkadar makamlardan, 3013 numaralı arabanın şoförü hakkındaki şikâyetlerimizi nazarı itibara almasını rica ederiz.

(Sözüne itimad edilir bir zattan aldığımız mektuptur)

B. Nusretin muhakemesi

Müddeiumumî maznunun tecziyesini talep etti

İstanbul belediyesi makine şubesi sabık müdürü B. Nusret Kolin vazifesini ihmal ve suiistimal suçlarından dolayı adliye birinci ceza mahkemesinde yapılan muhakemesi neticesinde berâet kararı almış, fakat temiz mahkemesinin bu kararı nakzetmesi üzerine yeniden muhakemeye başlamıştı.

Bu ikinci muhakemenin geçen celsesinde müddeiumumî gene eski iddiasi mucebince B. Nusret Kolin'in cezalandırılmasını istemiş, dün gene muhakemeye devam edilerek maznun müdafiasını yapmıştır.

Maznun vekili müdafiasında, temiz mahkemesinin yalnız, bazı evrakın ziyaa uğradığı veya muamelesinin ikmal olunmadığı noktalarında delillerin noksan olmasından dolayı kararı bozduğunu, halbuki ziyaa uğrayan evrakın kendilerine teslim edilmiş evrak olmadığı, iki vazife ifa eden müekkilinin, bu evrakı zimmet muhâbilinde almadığı cihetle bunların ziyandan da mesul tutulmayacağı ve binaenaleyh ihmal suçunun da mevzuu bahsolamayacağı söyledi. B. Nusret Kolin de kendisine isnad olunan suçları reddederek berâetini istedi. Mahkeme, kararını vermek üzere muhakemeyi başka güne bıraktı.

Ayacı kaynar su ile haşlandı

Fenerde Abdi bey mahallesinde oturan Serkinin dört yaşındaki oğlu Artin, ayacıncıca su dökmek suretiler haşlandıktan Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

★ İki partide sevkedilmek üzere Belçikaya yarım milyon kilo arpa satılmıştır.

★ Galatada yeni yolcu salonu inşaati hayli ilerlemiştir. Buradaki elektrik tesisatı da bitirilmiştir. Yeni yolcu salonunun, nisan ayı içinde ikmalî mükâmmeldir.

Komedi Fransez

Cumartesi günü bir matine verecek

29 Martta şehrimize gelecek Komedi Fransezin 30 mart cumartesi gününden itibaren temsiline başlayacağını yazmış-tık. 30 Mart akşamı verecek suarende başka cumartesi günü saat 16 da fevkalâde bir matine verecektir.

Bu matine, bir (tableau de la poésle française) mahiyetinde Fransız tiyatro ve edebiyat sanatının güzel bir örneği olacaktır. Bu matineye üniversite gençliğinin de iştirak edebilmesi için galeride 180 kişilik yer ayrılmıştır. Bu yerlerin biletleri vilâyetçe üniversite rektörlüğüne verilecek ve rektörlük bunları dağıtacaktır. Bundan başka tesrifata dahil zevat için tiyatrunun üst katında 3, alt katında da 3 olmak üzere altı loca ayrılmıştır. Aynı zamanda matbuat için de 34 koltuk tahsis edilecektir.

Beyannamesiz şekerler

Şekerin kilosuna on kuruş zam yapılması üzerine emir hilâfına olarak depolarında mevcut şeker miktarını alâkadar makamlara beyanname ile bildirmemek suretiler millî iktisadî koruma kanununa muhalif hareketten maznun Lion - Melba şirketi hakkındaki evrak Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesine verilmişti. Mahkeme tarafından ehli-vukuf olarak tayin olunan maliye memurlarından B. Ferid bu husustaki tedkikatını bitirmiş ve neticeyi raporla mahkemeye bildirmiştir.

Soba ticarethanesine giren hırsız

Evvelki gece Yenipostane civarında Kazancıyan soba ticarethanesine arka tarafından giren meçhul bir hırsız, ticarethane-nin kasasını kırmağı uğraşmış, muvaffak olamayınca, eline geçirdiği bazı kıymetli şeyleri çalıp kaçmıştır, zabita, bu meçhul hırsızı aramaktadır.

Küçükpazar kazası

Otomobilin dükkâna nasıl çarptığı tesbit edildi

Evvelki gece, Küçükpazarda vukua gelen feci otomobil kazasını dünkü nüshamızda kaydetmiştik.

Dün kaza mahallinde, zabita ve seyrüsefer mühendisleri tarafından bir keşif yapılmış ve şoför Yorginin idaresindeki otomobil 23 numaralı Yasefin hurdacı dükkânına ne suretle çarparak girdiği tesbit olunmuştur.

Kaza esnasında: otomobilin içinde bulunan şoför Yorginin karısı Kristina ile yeğeni Yuvanna ve Yorginin abıplarından Yakoli ile bakkal Dimitri muhtelif yerlerinden yararlanmışlardır.

Vaka yerinde yapılan tedkikat ve tahkikat neticesinde şoför Yorgi suçlu görüldüğünden hakkında kanunî takibata girişilmiştir.

Otomatik telefon kulübeleri

Telefon idaresi, şehrin muhtelif yerlerinde 60 kadar otomatik telefon kulübesi tesis etmeğe karar vermiştir. Telefon müdürlüğünün hazırladığı proje, Belediye imar müdürlüğü tarafından tedkik edilmektedir. Tesis edilecek yeni kulübelerde konulacak otomatik telefon kutularına atılacak muayyen bir para mukabilinde telefonla görüşmek mümkün olacaktır. İmar müdürlüğü, kurulacak telefon kulübeleri-nin caddelerdeki mürur ve ubura mâni olmayacak yerlerde bulunmasına dikkat edecektir. Proje, Belediyece tasdik edildikten sonra kulübeler kurulacaktır.

Harbiyedeki muhavvile merkezi

Harbiyede caddede ortasında bulunan elektrik muhavvile merkezinin Harbiyede Çi nilhamam arkasındaki arsaya nakli kararlaştırılmıştır. Bu suretle caddede üzerindeki muhavvile merkezi kaldırılacaktır. Bu arsanın istimalî muamelesine yakında başlanacaktır. Nisantaşında Emlâk caddesinin medhalinde bulunan muhavvile merkezi de kenara çekilmiştir.

Elektrik idaresi, caddelerin ortasındaki bütün muhavvile merkezlerini tedrici bir suretle kaldıracaktır.

İSTANBUL HAYATI

Zengin film

Herkes antredeki afişlerin kocaman yazılarına bakarak birbirini teşvik ediyordu:

— Baksana, dünyanın en zengin filmi, diye yazıyor. Her halde görelim bunu.

— Evet, çok zenginmiş. Kaçırılmayalım fırsatı.

Silindirden geçer gibi ezile büzüle içeriye girдик.

Uzunca bir beklemeden sonra perde açıldı, etraftan da konuşmalar başladı. Sağında oturan şişman zat yanındaki şikâyet ediyor:

— Reklâma aldandık. Tayyareler uçuyor, askerler geçiyor. Bunun neresi zenginmiş.

Perdede bir spor sahnesi açıldı. Futbol, boks, tenis maçları, deniz yarışları, kayak müsabakaları gösteriliyordu. Ön tarafta oturan iki delikanlı söylenmeğe başladılar:

— Ooo... Film hakikaten çok zenginmiş. Ne güzel spor gösteriyorlar... Dünyanın en zengin filmi, demekte haklı imişler doğrusu.

— Evet, bu kadar zengin filmi kaçırmadığımızı çok iyi yaptık.

Şişman zat hâlâ filmin kıymetsizliğinden derd yanıyordu:

— Verdiğim paraya acıdım. Zenginlik neresinde imiş şunun?..

Diye şikâyetlere devam ediyordu. Bir aralık bir balo gösterildi. Sol tarafta oturan başörtülü üç genç kız yüksek sesle konuşmağı başladılar:

— Aman, ne zengin film, ne zengin filiiiiim... Su mavi gözlü kadının robuna bak. Kimbilir kaç liraya yaptırmıştır.

— Hele şu uzun boylu kızın tuvaleti?... Vallahi, billâhi beş yüz liradan aşağı çıkmaz o tuvalet.

— Ah kardees... Şu kel kafalı adamla dans eden kadının göğsündeki iğneyi görüyor musun?... Kimbilir, bin liralık mıdır; daha mı fazladır.

Ortadaki mağrurane başını sallıyor:

— Nasıl, şimdiye kadar böyle film gördünüz mü hiç?... Bu kadar zengin film benim sayemde seyrediyorsunuz.

Nihayet, bir ziyafet sofrası gösterildi. Meğer, sağında oturan şişman zatın aradığı zenginlik de burada imiş. Türlü türlü yemekler, çerezler, şarap şiçlerine bakarak ağzını şap-lata şaplata arkadaşına döndü:

— Yoook, azizim. Ben sözüümü geriye aldım. Film hakikaten zenginmiş. Şu sofranın haline bak yahu... Oooh, şimdi orada olsam da, bardak bardak nefis şarapları yuvarlayıp çeşid çeşid mezeleri yedikten sonra kolları sıvayıp yemeklere bir giriş-versem. Neme lâzım; hakikaten zenginmiş film.

Filmde, bir yudum şarap içtikten sonra bardağı bırakan artiste hiddetleniyor, kanapeleri gıcırdatarak yerinde zıplayıp haykırıyor:

— İç be adam. Nefis şarabı bulmuşken iç de, daldır çatalım meze tabaklarına...

Sinemadan çıkarken şişman zat hâlâ dudaklarını şaplatacak filmdeki sofranın zenginliğini anlatıyordu.

Cemal Refik

Sarıyer civarında heyelân

Sarıyerde Kilyos yolunda Sağırkaya mevkinde oldukça geniş bir sahada bir heyelân vukua gelmiştir. Bu heyelân üzerine Sarıyer kaymakamı Belediye reisliğini haberdar ederek heyelânın tedkik ettirilmesini istemiştir. Bu maksatla dün Belediye reisliğinden Sarıyerde bir mühendis gönderilmiştir. Mühendisin vereceği rapora göre heyelân için icap eden tedbirler alınacaktır.

Portakal pahallaşıyor

İhracat arttığından portakal fiatlerinde yükseklik vardır. Esasen mevsim sonu olmak dolayısıyla de portakal fiatlerinin git-tikçe yükseleceği tahmin edilmektedir. İhracat hararetiler devam etmektedir.

Zehirli yemek

Eyüpte Kizilmesirdede oturan Nigâr isiminde bir kadını oğlu İsmet, dün evlerinde yedikleri yemekten zehirlenmişler, hâdiseye zabıtaya aksetmiş, her ikisi de hastaneye kaldırılmışlardır. Ana oğlun ne suretle zehirlendikleri tahkik edilmektedir.

Tramvaya atarken

Sirkeçide bir otelde yatıp kalkan Osman, Beyoğlunda bindiği bir tramvaydan yere atlamak isterken muvazenesini temin edemiyerek düşmüş, bu şekilde yaralandığından hastaneye kaldırılmıştır.

Almanya, Romanyadan beş talepte bulundu

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Rador ajansının tezkibi

Bükreş 23 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Romanya resmi mahafilleri, Alman elçiliğinin veyahut Alman ekonomi heyetinin Romanya hükümetine ultimatom mahiyetli her hangi bir nota vermiş veya teşebbüs yapmış olduğunu tezkib etmektedir.

Ultimatom şayiası çıkarıncılar Göbelsin ajanlarıdır

Bükreş 23 (A.A.) — Havas: İyi haber olan mahafillerde söylendiğine göre Almanyanın Romanyaya bir ultimatom gönderdiğine dair dolaşan haber, Clodius, Rumen İktisad Nezaretinin murahhasları ile temasa başladığı zaman Göbelsin ajanları tarafından işaa edilmiştir. Halbuki alâkadar menbalardan alınan haberler, vaziyetin bu merkezde olmadığını göstermektedir.

İyi haber olan mahafillerde kaydedildiğine göre, Almanyanın Rumen petrol kontenjanı ayda 180,000 ton idi. Fakat altı ay içinde Tunanın donması yüzünden Almanya bu miktarın ancak yarısını alabilmıştır. Bu müddet zarfında müttefikler yalnız kendi hisselerini değil, Almanyanın da hissesini almışlardır. Bundan başka Türkiye, Yunanistan veya

Yugoslavya son itilâflar mucibince daha çok miktarda petrol almışlardır. Romanya şimdi İtalya için de bir kontenjan ayrılmaktadır.

Almanların aşağı Tunada mühim hububat stokları var ise de bunları nakletmek için ellerinde vesait yoktur. Almanlar sonbahar rekoltesine kadar ellerinde kı yağlı tohum kontenjanını da hemen kâmilan bitirmişlerdir.

Rumen Kralının nutku

Bükreş 23 (A.A.) — Parlâmentonun açılmasında söylediği nutka meclisin cevabını getiren âyan heyetine, kral Karol, şu sözleri söylemiştir:

Bugün Romanyadaki bütün faaliyet, ordunun tehzizi üzerinde temerküz etmelidir.

Bugün Romanyada tek bir parola mevcut bulunmalıdır: Romanyanın birliğinin ve temayyetinin muhafazası.

Kral Karol, bilahere, Balkan antantı azası arasında tesanüdün takviyesini memnuniyetle kaydetmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

Romanya, herkes ile ve hassatan komşuları ile iyi münasebetlerde bulunmak arzusundadır. Romanyanın, hudutları dışında hiç bir emeli yoktur.

Romanyanın hudutları, enerji ile müdafaa edilecektir. Bu, Romanyanın mukaddes hakkıdır.

Ankara Borsası

23 Mart 1940

	Kapanış
1 Sterlin	5.24
100 Dolar	130.19
100 Frank	2.9675
100 Lire	2.1775
100 İsviçre Fr.	29.2725
100 Florin	69.1611
100 Raymark	—
100 Belga	22.1325
100 Drahmi	0.97
100 Leva	1.7025
100 Çekoslovak Kr	—
100 Pezeta	13.54
100 Zloti	—
100 Pengo	24.81
100 Ley	0.625
100 Dinar	3.275
100 Yen	32.8625
100 İsveç Fr.	31.005
100 Ruble	—

ESHAM VE TAHVİLÂT

Türk borcu I peşin	19.20
Ergani	20.—
Sivas - Erzurum 4	19.40
1933 % 5 hazine tahvili	74.—

B. İsmail Saibin cenazesi dün merasimle kaldırıldı

Beyazid umumî kütüphanesi sabık müdürü ve eski Darülfünun müdürlerinden merhum B. İsmail Saibin cenazesi dün Küçükmustafapasadaki evinden kaldırılmış ve namazı Beyazid camiinde kıldandıktan sonra Merkezefendi kabristanına defnedilmiştir.

Merhum B. İsmail Saip, uzun seneler kütüphaneci umumî müdürlüğünde bulunmuş, kütüphanelerimizde bir çok müdekkiklerin tetkikinden uzak kalmış şark kültürü âlemine ait en kıymetli ve nadide eserleri; aynı eserler muhtelif yazma ve basma nüshalarındaki metin farklarını en selâhiyetli bir nüfuzu nazarla meydana çıkararak kıymetli bir bibliyografı. B. İsmail Saip, bu kudretli ilmi varlığı yalnız eski kültür hayatımıza mensup şahsiyetler tarafından değil, garp müttefikleri arasında da tanınmış fazil bir zattı. Cenaze merasiminde merhumun bir çok talebesi ve takdîrkârları hazır bulunmuştu.

Bisiklet müsabakaları

İstanbul bisiklet ajanlığı tarafından tertip edilen 100 kilometrelik bisiklet müsabakası bu sabah Topkapı - Silivri yolu üzerinde yapılmıştır. Bahkiesir, Eskişehir, Bursa ve Kocaeli bisikletçilerinin iştirak edeceği bu müsabakada genel direktör Cemil Taner hazır bulunacaktır.

Fatih Halkevinde bir resim sergisi açıldı

Fatih Halkevinde dün 10 amatörün 55 resimle iştirak ettiği bir resim sergisi açılmıştır. Jüri, sergiye iştirak eden resimler arasında bir seçim yapmış ve İstanbul ilk tedrisat müfettişlerinden Mustafa Güneş'in (Ankara köprüsü) adlı eseri birinciliği, Sadettin Çul'un (Nâtür mort) u ikinciliği, Hulûsi Tekgöl'ün (Peyzaj) 1 üçüncülüğü kazanmıştır. Sergi 15 gün müddetle her gün saat 13 den 20 ye kadar açık bulundurulacak ve beğenilen bu eserler zarfında Ankara'da açılacak Halkevleri resim sergisine gönderilecektir. Sergiyi herkes gezebilir.

MEVLÛD

Emekli tümgeneral Fuat Peközer eşi merhum Fatma Nöber Peközer ruhuna 25 mart 940 pazartesi günü öğle namazını müteakip Beyoğlunda Ağa caminde mevlûd nebevi okunacaktır, arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gündüz saat 15,30 da
Gece saat 20,30 da
PENBE SOKAK No. 46
İstiklâl cad. Komedî kısmı
Gündüz saat 15,30 da
Gece 20,30 da **HERKES KENDİ YERİNE**

Ankara umumî kütüphanesi dün merasimle açıldı

Halk, münevverler ve tahsil gençliği 55,000 cild kitaba kavuştu

Ankara 23 (A.A.) — Maarif Vekilliği binasının zemin katında muhafaza edilmekte bulunan 55 bin cild kitapta Ankara Halkının, münevverlerinin ve tahsil gençliğinin istifadesini temin etmek maksadıyla Maarif Vekilliğince üç aydanberi tanziminde çalışılan «Ankara umumî kütüphanesi» bugün saat 11 de maarif alisi ve matbuat mensupları huzurunda Maarif Vekillimiz B. Hasan - Âli Yücel tarafından açılmıştır. Mütevazî bir binam altına sığınmış olan bu kütüphane ile bugün Ankara 55 bin cildlik muhtelif dilde ve mevzuada kitaba kavuşmuş bulunmaktadır.

Bir çok yazma ve basma kıymetli eserleri ihtiva eden bu kütüphanede bilhassa Hacı Bektaşın getirtilen yazmaları Tarihî Askerî Osmanî müellifî Sadrazam Müşir Cevad paşa ve Mısır fevkalade komiser muavinî Şevki paşanın umumî istifadeye vakfettikleri garib fikir, fen ve edebiyat muhalledatı bilhassa büyük bir ehemmiyet taşımaktadır. Erzincan felâketinden memur-

ların gayretle enkaz altından beşte dördü kurtarılmış olan şehir kütüphanesinin kitapları da muvakkaten buraya konulmuştur. Anasını, bir çocuğunu ve iki kardeşini zelzelenin elinden aldığı bu felâket-zede memurun, Hamdi Hatunoğlunun manevi ve maddî yaralarını unutarak gösterdiği vazifeseverlik cidden takdire değer görülmüştür.

Cumhuriyet merkezimizin senelerdir özlediği «Millî Kütüphane» idealine bir nüve teşkil edecek olan bu mütevazî kütüphanenin de Ankaranın büyük bir ihtiyacına cevap vereceği muhakkaktır. Kütüphane cumartesi ve pazar günleri de dahil olmak üzere her gün saat 10 - 14 ve 15 - 19 arasında umumun istifadesine açık bulunacaktır.

Malatya bez ve iplik fabrikası

Ankara 23 (Akşam) — Malatya bez ve iplik fabrikaları şirketinin sermayesi iki milyon lira arttırılarak beş milyon liraya çıkarılmıştır.

Yeni Fin kabinesi

B. Kallio, dünya efkârı umumiyesine teşekkür etti

Helsinki 23 (A.A.) — Fin - Sovyet barış muahedesinde tevellüd eden meseleleri hal ve tesviye edecek olan yeni Fin kabinesinin paskalyayı müteakip hemen teşekkül etmesi beklenmektedir. Şimdiki kabine Rus istilâsı esnasında ancak muvakkat mahiyette olarak teşekkül etmişti.

Us Suomi gazetesine göre, Başvekil Rytî ile diğer bazı nazırlar yerlerinde kalacaktır.

Helsinki 23 (A.A.) — Reiscümhur B. Kallio yabancı matbuat mümessillerini kabul etmiştir.

Reiscümhur Finlandiyaya geçirdiği imtihan esnasında yardım edenlere teşekkürlerini bildirdikten sonra demiştir ki: «Hakkımızda gösterilen sempati bizi çok teşi etmiştir. Bu sempati bazı ahvalde aynı aile âzasını birleştiren muhabbet çerçevesinde de aşmıştır.

Batı devletleri bize diğerlerinden daha fazla yardımda bulunmağa âmade idiler; fakat ahval ve serâit buna müsaade etmedi. Hürriyet ülküsünden mülhem olarak Finlandiya ile birlikte harbetmek üzere muhtelif memleketlerden gelen gönüllülere teşekkür etmek benim için bir vazifedir.

Bilhassa ilk olarak yardımımıza gelen İsviçli gönüllülere teşekkür etmek isterim.»

B. Kallio, hakikate tamamen uygun haberler göndermiş olan yabancı gazete muhabirlerinin faaliyetini sena ile kaydetmiş ve şunları ilâve etmiştir:

«İstiklâlini müdafaa etmekte olan küçük bir millete taksim kabul etmez bir ordu gibi bütün istikametlere dönerek müzaheret etmiş olan dünya efkârı umumiyesine minnettarlığımızı arz ederiz.»

Mareşal Mannerheime nişan

Helsinki 23 (A.A.) — Finlandiya Reiscümhuru Kallio, mareşal Mannerheime Finlandiyanın en yüksek nişanı olan elmas kakmalı hürriyeti askerî salibinin pırlantalı Gran Croix rütbesini tevcih etmiştir. 1918 istiklâl harbinden sonra bu büyük nişan ilk defa olarak verilmektedir.

Dil, tarih ve coğrafya fakültesinin ilk mezunları

Ankara 23 (Akşam) — Ankara dil, tarih, coğrafya fakültesi ilk mezunlarını dün vermiştir. Coğrafya şubesinin ilk mezunları şunlardır:

Mükrime Yalkı, Saadet Omurman, Muhsin Demir, Emin Çakıroğlu, Erruh Sanır, Cevad Gürsoy, Ruhi Turfan, Tarık Asal.

Eski eserler üzerinde tedkikler

Ankara 23 (Akşam) — Maarif Vekâleti eski eserler üzerinde tedkiklerde bulunmak üzere Etnografya müzesi müdürü B. Osman Ferid Sağlam ile âbideleri koruma heyeti âzasından yüksek mimar B. Maed Kuralı'dan mürekkep bir heyet Sivas'a göndermiştir. Heyet Sivas'tan sonra Amasya ve Tokad'a gidecektir.

Lâğvedilen gümrük memurlukları

Ankara 23 (Akşam) — Samsun gümrüğüne bağlı Gereze, Trabzon gümrüğüne bağlı Pazar, Kars gümrüğüne bağlı Badele, İzmir'e bağlı Yenihisar ve Altınlık gümrük memurlukları Edirneye bağlı Salon memurluğu bir nisandan itibaren lâğvolunacaktır.

Trakya'da ağaç yetiştirme faaliyeti

Fidanlıklardan verilen fidanların sayısı milyonu geçiyor

Edirne (Akşam) — Edirne fidanlığı satın alan Ziraat Vekâleti fidanlıkta bütün meyvalı, meyvasız fidanları parasız olarak bu sene Edirne valiliğinin emrine bırakmış, yalnız bir yardım olmak üzere beş bin fidan da Tekirdağ ve Kırklareli örnek göçmen köylerine gönderilmiştir. Bu sayede bir çok köyler Orman kanununa uyarak beş hektarlık akasya korulukları tesis etmektedir. 3-4 senedenberi Çorludan başlayarak bir çok kazaların köylerinde kurulan bu akasya korulukları dikkati çekecek kadar çoğalmıştır. Küçükten başlanan bu koruluklar her sene bir kaç hektar genişliyor. Bunun gibi köylerde damızlık meyva fidanlıkları da kurulmaktadır.

Edirne Ziraat fidanlığının bu sene köylüye parasız verdiği 40,000 meyva, 60,000 de akasyadır. Tekirdağ vilâyetinin Vekâlet fidanlığından 20,000 meyva yine parasız olarak köylülere verilmiştir. Sayısı 55 i geçen kolektif kaza ve köy fidanlıklarından köylülere verilen fidanların sayısı bir milyona yakındır.

Bu sene ayrıca valilikler köylerin hesabına değil, hususî muhasebelerin iradı olmak üzere en az elliser bin kavak dikmektedir. Edirne valiliği bu kavaklığı asfalt yol üzerinde Oğulpaşa köyünde kurmuştur, bu işe devam edilmektedir.

Zelzele yerlerinde nüfus işleri

Ankara 23 (Akşam) — Dahiliye Vekâleti, yer sarsıntısına uğrayan yerlerde nüfus işlerinin nasıl yürütüleceği hakkında alâkadarlara bir tamim göndermiştir.

Bu tamime göre, hükümet konağı ile birlikte nüfus defterleri tamamen yanmış olan Tokad vilâyetinin Reşadiye kazasında yeniden nüfus yazımı yapılacaktır. EYLENME ve miras gibi işleri kolaylaştırmak için bir ölüm vukuatı defteri tutulacak ve bütün vakalar bu defterde gösterilecektir.

Zelzele sahasında ölen askerî subay ve memurlarla erlerin nüfus kayıtları, terkin olunmak üzere esas kayıtları askerlik şubeleri vasıtasıyla alâkâh nüfus memurluklarına bildirilecektir.

Hıfzıssıhha müessesesi kanununun tadili

Ankara 23 (Telefonla) — Sihat ve İçtimai muavenet vekâleti, mevcut hıfzıssıhha müessesesi kanununu tadilen yeni bir kanun profesî hazırlamıştır.

Çok eski tarihli olan bugünkü hıfzıssıhha müessesesi kanununu, Cumhuriyet devrinde cidden büyük tekâmüllere mazhar olmuş bulunan bu müessesenin ihtiyatlarını karşılamamaktadır. Meselâ bu kanunda, hıfzıssıhha müessesesinin içinden doğmakla beraber bugün başı başına bir müessese haline almış olan hıfzıssıhha mektebi hakkında hiç bir hüküm bulunmamaktadır. Yeni projede bu iki müessesenin teşkilâtı ve idare tarzları ayrı ayrı gösterilmiştir.

Toroslular balosu

Adana erkek ve kız liselerinden yetişenler cemiyeti, dün akşam Tokatlıyan salonlarında bir balo vermiştir.

Konser

Konservatuar orkestrası Ferdi von Stotzer idaresinde 26 Mart 940 saat-günü akşamı Fransız tiyatrosunda bir konser verecektir.

Bu konsere Konservatuardan Rana Seven, Âli Sezin, Muhiddin Sadak ve Harp ile de bayan Rosa Moissil iştirak edeceklerdir.

Programda Mozart, Debussy, Florent Schmitt, Saint - Saens ve Berlioz'dan mühtap eserler vardır.



Bir kaç gündenbergi rahatsız bulunan bayan
MUALLA
İadei ayyet ederek bugünden itibaren
Her akşam: Beyoğlunda

SADI SALONUNDA

Seanslarına başlamıştır. Bestekâr SALÂHADDİN PINAR'ın iştirakile memleketin en kıymetli saz hey'eti
Ayrıca: KABACIDİ orkestrası ve 14 kişilik MEZEİ baletinde Amerikan gesesi. Tel: 43776, HER PAZAR saat 3 te bütün programla ÇAYLI MATİNE

Bugün SAKARYA sinemasında

Fransız sinemacılığının şaheseri Baş döndürücü bir film
ÇIKMAZ SOKAK
CORINNE LUCHAIRE
ANNIE DUCAUX
ROGER DUCHENNE tarafından
Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

Dünyaca meşhur bir İngiliz opereti

Bütün ihtişamı - Gözleri kamaştıran
Harikulâde zengin sahneler ve nefis
Musikisi ile renkli olarak filme alındı.
MIKADO
Bu gözler ve kulaklar için bakiki bir ziyafettir. Önümüzdeki çarşamba akşamı
MELEK'te

Beşiktaş SUAD P A R K Sinemasında

HACI RESUL (Türkçe) Reklam yapıyoruz. Şöhreti iki aydanberi İstanbulu dalgalandırıyor. Görenlere sorunuz. İlave olarak: MÜNİR NUREDDİN'in şarkılarıyla süslenmiş
GÜZEL İSTANBUL
Seanslar: 1 - 2,30 - 4,30 - 7,30 - ve 9,30 da

BUGÜN TÜRKÇE Sözlü nüshası FRANSIZCA Nüshası

i P E K ve MELEK Sinemalarında

Senenin en muazzam Aşk - Arkadaşlık ve kahramanlık şaheseri

SERSERİ KRAL

Yeniden kurulan şehirler ve muazzam dekorlar içerisinde çevrilen milyonluk film. Baş rollerde
RONALD COLMAN - FRANCES DEE - BASİL BATHBONE
ve 10,000 figüran Ayrıca: Dünya havadisleri: En son harp ve dünya haberleri.
DİKKAT: Bugün saat 11 de tenzilâtli matine vardır. Bu film 29/3 cuma günü İzmirde ELHAMRA sinemasında gösterilecektir.

Bugün TAKSİM sinemasında

POLTAVA Muharebesi

(Deli Petro'nun Sonu)
TÜRKÇE SÖZLÜ
Muazzam meydan muharebeleri... En dehşetli deniz çarpışmaları... 300,000 kişinin iştirakile çevrilen harikalar filmi.
Bugün seanslar: 11,30 - 2 - 4,20 - 6,40 ve 9 da

POLİTİKA

Finlândiya harbi ve İsveç

Finlândiyanın kahramanlığını fiilen isbat etmiş olmasına rağmen haricîten müessir bir askeri yardım görmemesinden dolayı Sovyet Rusya ile sulh akdelemesi gerek kendi komşularında, gerek davasına taraftar olan İngiltere ve Fransada etkâri umumiyeği heyecana getirmiştir. İsveç hükûmeti askeri yardım yapmamasını ve haricîten gelecek askeri kuvvetlerin kendi toprağından geçmesine müsaade etmemesinin esbabını izah ederek bu harekette mazur olduğunu isbat etmeğe mecbur olmuştur.

Şöyle ki Finlândiya, Rusların gayrimuntazır hücumuna uğradığı zaman silâh cihetinden pek hazırlıksız bulunmuştur. Meselâ tankları tahribe mahsus yalnız altı topu vardı. İsveç kendi ordusu için depo etmiş olduğu yüz elli bin tank dafî topunu, yüzlerce ağır topu ve binlerce mitralyözünü ve yirmi milyon fişek ve yüz bin tüfeği derhal göndermiştir. Bu esliha sayesinde Finlândiya, askerinin inzimam eden kabiliyeti ve şecaati ile Rusları durdurmuş ve püskürtmüş ise de İsveç silâhsız kalmıştır. Boşalan esliha ve mühimmat anbarlarını tekrar doldurmak için senelerce yeni hazırlık yapmak lâzımdır. Bu vaziyet içinde İsveç, ne askeri yardımında bulunmak, ne de ecnebi askeri kuvvetlerini kendi arazisinden geçirmek suretile harbe karışmaktan çekinmiştir. Norveç hükûmeti de muknî bir çok siyasî ve askeri sebepler göstererek Finlândiyaya askeri yardımda bulunmamasında mazur olduğunu isbat etmiştir.

Finlândiyanın uğradığı âkîbet Fransada kabine buhranını doğurmuştur. Finlândiyanın yardımsız bırakılması harbin azm ve şiddet ve bütün şümulle idare edilmediği yolunda Fransız etkâri umumiyesinde bir kanaat doğurmuştur. Bu vaziyet karşısında Daladier kabinesi çekilmeğe mecbur olmuş, İngiltere ile daha sıkı münasebeti olup İngiliz kabinesi üzerine nüfuz ve tesiri bulunan ve B. Chamberlain gibi maliyecî olan B. Reynaud yeni kabinenin başına getirilmiştir. Harbin idaresine aid tedbirlerin uzun müzakereler ile gecikmemesi için de kabinenin beş azasından mürekkep bir harp komitesi teşkil edilmiştir.

İngiliz kabinesinde de bazı tadilat yapılması ihtimali vardır. Çünkü burada da harbin daha büyük bir azm ve gayret ile idare edilmesi lehinde kuvvetli bir cereyan vardır. Şimdiden Finlândiya harpten vakfa çekildi, fakat bunun vaziyeti İngiltere ile Fransaya daha büyük bir azm ve enerji ile harbi şiddetlendirmek için bir ders olmuştur.

F. K.

1940 varidat bütçesi

(Baş tarafı I nci sahifede)

Dahillî vergilerimize gelince, bugüne kadar alınan tahsilât rakamlarına göre bu vergilerde mühim kısmı, damga resmi ve pasaport ve kançılara harçlarına taalluk etmek üzere az miktarda tenakuslar müşahede edilmekle beraber heyeti umumiyesi itibarile dahillî vergi ve resimlerden mütevellid varidat üzerinde siyasî buhranın tesirleri hissedilmemiş ve hattâ bazı vergilerde Devlet mübayaatının tezavüdü ve flatlerin yükselmesi gibi sebeplerle fazlalık görülmüştür.

Seviz aylık tahsilât malûmatına nazaran varidat bütçemizdeki noksanlık 14.862.122 si gümrüklerde tahsil olunan varidatı aid olmak üzere 16.319.637 liraya baliğ olmuştur. Buna mukabil dahillî vergilerimizin tahsilâtında mühim kalemleri kazanç, muamele, şeker istihlak, buhran, muvazene, hava kuvvetlerine yardım ve buğdayı koruma vergileri inhisarlar hasılatına taalluk etmek üzere 10.892.843 lira fazlalık müşahede edilmiştir. Şu suretle ikincikanun 1940 ayı sonunda, geçen senenin aynı devresindeki tahsilât miktarına nazaran 5.427.154 lira miktarında bir noksanlık hasıl olmuştur.

Seviz aylık vaziyete göre gümrük varidatında her ay vasatî 3, 3,5 milyon raddesinde bulunan tenakusuna önümüzdeki sene içinde de devamına intizar edilmesi zarurî olduğu ve yeni malî yılda bu açığın diğer vergilerle kapatılmaması da melhuz bulunduğu nazarı dikkate alınırsa 1940 yılı varidat bütçesinde takriben 35-40 milyon lira raddesinde bir tenakus ile karşılaşılması ihtimalini gözden kaçırılmamak lâzım geleceği bedihidir.

Kısaca arz edilen umumî vaziyetin icablarını nazardan uzaklaştırmayarak ve her seneki tahminlerimize rehber olan ihtiyattan da ayrılmıyarak 1940 malî yılı varidat bütçesinin tahmini icra edilmiştir. Bu esaslar dâhilinde yapılan hesablara ve önümüzdeki malî yılların icab ettirdiği mesarife nazaran 1940 malî yılı bütçesinin bugün mevcut varidat menbaları ile karşılanmasına imkân görülmediğinden bir taraftan sivil hizmetlere aid bütçelerde 1939 yılı bütçesine mevzu tahsisat miktarları esas tutularak yüzde 10 nisbetinde tasarruf temini ve diğer taraftan kazanç, muamele (banka ve sigortalardan alınan) istihlak, nakliyat, hava kuvvetlerine yardım vergileri damga resmi, tütün ve ispirotolu içkilerden alınmakta olan müdafaa vergileri nisbetlerinin artırılmasına ve bazılarında mükellefiyet şümülünün tevsiine zaruret hasıl olmuştur.

Bu esaslar dairesinde 1940 malî

yılı için tahmin olunan varidat umumî muvazene kanun lâyhasının ikinci maddesinde yazıldığı üzere 262 milyon 330 bin liradır.

Yeni varidat bütçesi

1939 yılı varidat bütçesiyle yeni vergilerle 1940 yılı varidat bütçesini gösteren cedval aşağıdadır:

	1939	1940
	Varidat bütçesi	Varidat bütçesi
Kazanç vergisi	24.560.000	29.360.000
Hayvanlar vergisi	15.600.000	15.000.000
Veraset ve intikal vergisi	450.000	500.000
Madenler rüsumu	800.000	770.000
Gümrükler resmi	51.875.000	28.620.000
Muamele vergisi	27.460.000	23.900.000
Dahillî istihlak vergileri	21.450.000	29.715.000
Kara ve deniz av vergileri	400.000	500.000
Nakliyat vergisi	1.250.000	2.450.000
Sefineler rüsumu	120.000	105.000
Damga resmi	7.250.000	7.200.000
Tapu harçları ve kaydiyeleri	1.250.000	1.350.000
Mahkeme harçları	1.650.000	1.800.000
Pasaport kançılırları ve ikamet tezkeresi harçları	1.000.000	850.000
Noter harçları	650.000	900.000
Diğer harçlar	76.000	55.000
Hayvan sağlık zabıtası resmi	65.000	55.000
Tütün, tuz ve ispirotolu içkiler, roveler, tüfek ve patlayıcı maddeler	37.000.000	38.700.000
Tütün ve içkilerden alınacak müdafaa vergisi hasılatı	3.958.000	7.600.000
Kibrit ve çakmak	1.360.000	1.830.000
Oyun kağıdı	30.000	50.000
İşletilen emlak hasılatı	320.000	336.000
Emval ve emlak satış hasılatı	1.300.000	1.730.000
Darphane ve damga matbaası hasılatı	10.000	60.000
Resmî matbaalar hasılatı	54.000	20.000
Umumî mektepler hasılatı	27.000	18.000
Diğer müesseseler hasılatı	130.000	135.000
Konya ovası sulama idaresi hasılatı	55.000	40.000
Fener hasılatı	650.000	650.000
Mükerrer sigorta şirketlerinden alınan	233.000	220.000
Mukavelenamesi mücibince Musul petrollerinden alınan	1.100.000	1.200.000
Hazine muamelelerinden mütevellid varidat	1.880.000	1.510.000
Tayyare resmi	2.000.000	1.850.000
Askerlik mükellefiyeti	1.900.000	2.000.000
Kıymetli evrak	200.000	245.000
Muayyen masraflar karşılığı varidat	250.000	250.000
Eski alacaklar	90.000	66.000
Cezalar	1.850.000	2.000.000
İstanbul Üniversite hasılatı	75.000	90.000
Müteferrik hasılat	2.600.000	3.000.000
İktisadi buhran vergisi	16.800.000	17.500.000
Muvazene vergisi	17.550.000	17.700.000
Hava kuvvetlerine yardım vergisi	6.250.000	12.400.000
Buğdayı koruma vergisi	7.500.000	8.000.000
Yekün	261.110.000	262.330.000

Cumhuriyet gazetesi davaları

B. Peyami Safa müdafaaasını okudu, muhakeme 27 marta talik edildi

Afrodit davası münasebetile Cumhuriyet gazetesinin muhtelif nüshalarında yazılan yazıların, mahkeme kararı üzerine tesir edecek ve müddeumumiyi tahkir mahiyetinde olduğu iddia edilerek Müddeiumumilik tarafından Cumhuriyet gazetesi sahibi B. Yunus Nadi, neşriyat müdürü B. Hikmet Münif, muharrir B. Peyami Safa, B. Salâhaddin Güngör ve B. Mekki Said aleyhlerine açılan ve mahkemece tevhid edilen davalara dün asliye altıncı ceza mahkemesinde devam edildi.

Maznun sıfatile gazetesinin neşriyat müdürü B. Hikmet Münif, muharrir B. Peyami Safa ve B. Salâhaddin Güngör avukatlarıyla birlikte mahkemede hazır bulunuyorlardı.

Celse açılınca, evvelki karar mucibince hâkim, maznulara müdafaaalarını yazmalarını bildirdi. İlk söz alan B. Peyami Safa, yazılı olarak hazırladığı müdafaaanesini mahkemeye verdi ve suretini de kendisi okudu. B. Peyami Safa ezümle:

— Geçen celsede iddia makamının esas hakkındaki mütalâasını hayretler içinde dinledim. Hayretler içinde, diyorum; çünkü, iddia makamı, bu davaların sebebini, esasını ve bünyesini teşkil eden yazıları ve içinde suç unsuru telâkî ettiği cümleleri teker teker ele alarak tahlile hiç yanaşmadı ve, bir tanesi müstesna olmak üzere, benim sekiz delilimden hiçbirini reddetmeden gene cevapsız bıraktı. Bir muharrir her hangi bir neşir suçu yükleyebilmek için iddia makamı, esas hakkındaki mütalâalarını söylerken yazının içindeki suç unsurlarına ceza ve matbuat kanunları arasındaki münasebetleri tayin etmeğe mecburdur.

Dedi ve müddeumumünin cevapsız bıraktığına işaret ettiği yedi delili birer birer tekrar anlatarak iddia makamının, «Davacı bizizi» serlevhalı yazıdan bazı cümleleri kaldırarak hakaret suçile kendisini itham etmek istediğini söyledikten sonra:

— Müddeumumî B. Hikmet Onat, Yeni Sabah gazetesinde beni, patronuna vicdanını satan ahlâksız bir adam gibi göstermiştir. Ben ise, bu hakarete verdiğim cevapta müddeumumiyi namuslu ve muhterem bir adam olarak tanıdığımı yazmak suretile kendisini bir kere daha tenzih ettim. Bana hakaret eden, müddeumumî olduğu halde, hakarete uğramış gibi, benim aleyhime dava açmasına iddia makamı ne buyurur? dedi.

Muharrir burada, her hangi bir suçun teşekkülü için cürüm ve ızzar kasdının şart olduğunu, kendi yazılarının her kelimesinde inkılâb endişesi ifade edildiğini ileri sürdü.

B. Peyami Safa bu izahatında, iddia makamının, hakarete ve tenkid arasındaki farkı yanlış anlattığına işaret ederek bu hususta muhtelif misallerle tenkidin ve hakaretin farklarını uzun uzun anlattı ve, Avrupanın liberal matbuatında şahıslara ait tenkidlerin hedefi, yani kâsdı, memleket menfaati ise en ağır küfürlerin bile hakaret sayılmıyacağını, Avrupa matbuatında, memleket meseleleri etrafında hükümet ricalı aleyhine çok ağır cümleler yazıldığı halde bunların bir tenkid mahiyetinde telâkî edildiğini söyledikten sonra Türk matbaasının nezâhetinden bahsile kendisinin, yazısında sanatkâra ve sanat eserlerine karşı yapılan takibatın tehlikelerine işaret ettiğini ve müddeumumiyi bu zihniyetin çerçevesinden çıkarmak için de adalete kuvvetlerinin, inkılâb cephesinde yer alacağından emin olduğunu kaydettiğini ve fazla olarak, müddeumumünin hakaretine karşı, onun namuslu ve muhterem bir adam olduğunu yazdığını kaydetti.

B. Peyami Safa, iddia makamının bundan evvelki celsede ortaya attığı «matbuatın tahakkümü» meselesine işaretledi: — İddia makamı matbuatın tahakkümünden bahsediyor. Matbuat tahakkümü etmiş de ne olmuş? Hikmet Onat hâlâ yerinde oturuyor ve aleyhimize dava açıyor. Tahakküm eden kim? Matbuat mı?

Diye sorduktan sonra iddia makamının, «ric'î» kelimesinden, «taassup ve cehalet» mânâsı çıkarmakta ısrar ettiğine işaretle, ric'î kelimesile irtica kelimesinin tamamen başka mânâlarda olduğunu, bunların kıgât mânâlarının bile ayrıldığını izah etti. Bundan sonra Afrodit davasına temas ederek bunun bir memleket davası olduğunu söyledi ve:

— Son sözüm şu: Benim gayem yalnız beraet kazanmak değildir. (Böyle olacağından eminim. Çünkü son derece zeki, memleketin bütün davalarını ve ihtiyaçlarını müdrük vicdanlı bir hâkim önünde olduğumu biliyorum. Bunu söylerken beraet kararını koparmak isteyen bir suçlu gibi müdahane etmiyorum, bildiğimi iyi biliyorum ve samimî söylüyorum.) Benim gayem beraatten ziyade bütün memleketi teessür içinde bırakan bu davaların bitmesi ve adaletle bitmesidir.

Bay hâkim! Memleketi ve adaleti en yüksek ırfan ve vicdan seviyesinde tem-



Cumhuriyet gazetesi muharrirleri mahkemede

sil eden bir karar vereceğini biliyor ve sükûnetle bekliyorum.

B. Hikmet Münif B. Salâhaddin Güngör ve vekilleri müdafaaalarını hazırlıyamadıkları cihetle kendilerine mühlet verilmesini istediler. Bunun üzerine mütalâası sorulan müddeumumî muavinini maznulara mühlet verilmesini istedi ve B. Peyami Safaya karşı kısaca cevap vereceğini söyleyerek bu müdafaaan bir edebiyat eseri olmaksızın fazla bir kıymeti haiz bulunmadığını, hâdiseler üzerinde B. Peyami Safanın yanlış hükümler vermek suretile çızmenden yukarı çıktığını ileri sürdü ve bu hareketinden dolayı B. Peyami Safayı «zavallı»lıkla tavsif ederek müdafaa hakkını süistimal ettiğini söyledi.

Müddeumumî muavinini sözü matbuat hürriyetine de intikal ettirecek:

— Matbuat hürriyeti şunun, bunun elinde bir silâh olarak başkalarına hakaret için kullanılamaz.

Dedi, Hâkim B. Halil, bu gibi sözlerin zapta geçirilmesine mahal olmadığını ihtar etti. Bunun üzerine müddeumumî; «şunun bunun» kelimeleri yerine, «maznuların» kelimesini yazdırdı ve dava mevzuu olan yazılarda tecavüzi kâsd bulunduğunu tekrarlıyarak diğer maznun

ve vekilleri de müdafaaalarını yaptıktan sonra onlara karşı da cevap vereceğini bildirdi.

Hâkim B. Halil, bu iddianamenin bizzat müddeumumî muavinini tarafından söylenmek suretile zapta geçirildiğinin mahkeme zabıtnamesinde tesbit edilmesine karar vererek; «yukarıdaki iddianame müddeumumî muavinini tarafından yazılmamıştır. Kendilerinden, iddianamelerini yazılı olarak vermeleri istendi, fakat şifâhen söyleyeceklerini bildirdiler ve öylece zapta yazıldı.» diye keyfiyeti zabıtla tesbit etti.

Ne diyeceği sorulan B. Peyami Safa, müddeumumî muavinine karşı bir şey söylemeğe lüzum görmediğini bildirdi. Maznun vekillerinin müdafaaanemelerini hazırlamaları için bir defaya mahsus olmak üzere kendilerine mühlet verilmesi karar altına alınarak muhakeme ayın 27 nci çarşamba gününe bırakıldı.

Takas müdürlüğü Mersinde şube açtı

Adana (Hususî) — Takas müdürlüğü Mersinde bir şube açmış ve bu şube faaliyete geçmiştir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Türkçeye tercüme edilecek şaheserlerden biri daha:

KRAL LEAR

Maarif Vekâletinin tercüme ettireceği kitapların birinci listesinde Shakespeare'in «Kral Lear» isimli eseri var.

«Kral Lear» diye okunan bu trajediyi, meşhur İngiliz edibi 1608 senesine doğru yazmıştır. Mevzuu şöyledir: Kral; ihtiyarladığını hissettiği için, memleketini Goneril ve Regane isimli iki kızı arasında taksim eder. Üçüncü kızı Cordelia'yı açığa bırakır. Fakat nankör çıkan ilk iki evladı onu fırtınalı bir gecede sarayından koçtukları için, Lear de sefaletle sevkettiği Cordelia'nın yanına sığınmak mecburiyetinde kahr. Genç kızın fedakârlığı ve uluvücenabı Shakespeare'i pek güzel parçalar yazmağa sevkettiştir.

Kral, iztirabdan delirir. Cordelia boğulup ölüyor. Lear de onun cesedi üzerinde can verir.

Gayet muzım olan bu dram, kavrayıcı sahneler ihtiva etmektedir. Meselâ saraydaki sahte deli şakılabanla hakikaten delirmiş Lear'in arz ettikleri tezad hakikaten müheyyiptir.

Aynı eserin içinde ikinci bir entrika ola-

rak da ihtiyar Dük Gloucester'ın ve oğlu Edgar'ın iztirabları tasvir edilmektedir. Dük'ün nimetlere garkettiği gayrimuşerri oğlu Edmond, biraderine iftira edip onu idama mahkûm ettirir ve babasının gözlerini çıkartır.

İki babanın tecellileri, trajedide müvazi olarak inkişaf etmektedir.

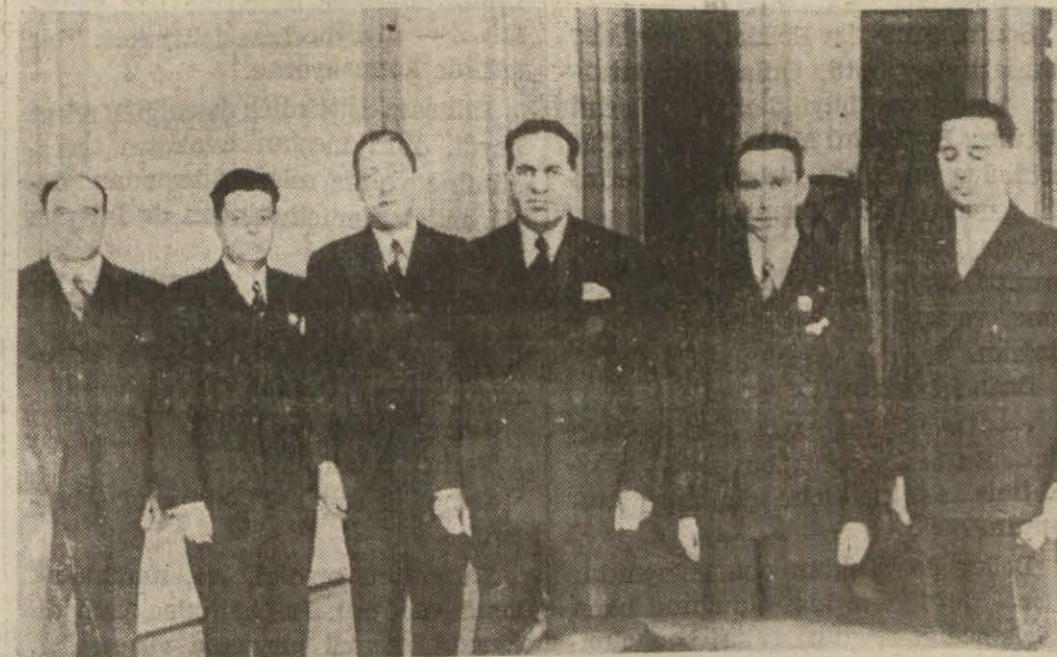
Eserin nihâyetinde, Edgar, piç kardeşini düelloda öldürür ve mevkinin ikrâz eder.

Trajedinin başka türlü bitiş de vardır: Edgar, Lear ile Cordelia'yı son dakikada kurtarır ve kız alır. Gloucester de iki genç takdis edip düğünde hazır bulunur. Bu ikinci şekil, Nathum Tate'nin kaleminde çıkmaz.

Bu eseri Pierre Loti ile Emile Vedel 1904 de fransızcaya adapte etmişlerdir. Kral Lear her medenî dile tercüme edilmiştir. Türkçesi de Şehir tiyatrosunda oynanmıştır. (Maarif Vekâletinin tercümesi resmi mahiyette ve tam şekilde olacaktır.)

Trajedinin başlıca menbaları Hallinshed'in Chronique'leri ve Kral Lear'in hakiki hikâyesi isimli eski bir trajedidir.

Vali, Bakan aileleri kafile reislerini kabul etti



Balkan atletleri kafileleri reisleri valinin nezdinde

Balkan atletleri kafile reisleri dün vilâyete gelecek vali ve Belediye Reisi B. Lütfî Kırdarı ziyareti etmişlerdir. Beden Terbiyesi genel direktörü Cemil Taner ile İstanbul müntakası şefi B. Feridun da dün valiyi ziyaret etmişlerdir.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

SEVGİLİ

Arkadaşlarımız hepsi ona «Şair» derlerdi. Fakat Mehmed Cemil'in bir mecmuada yahud bir kitapta basılmış bir tek manzume yoktu. Onun bütün şiirleri bir kâğıd tomarına yazılı olduğu halde iç cebinde dururdu. Zaman zaman bu kâğıd tomarını çıkarır, kargacık burgacık yazılarını büyük bir heyecan içinde okur, bazen çostukça coşar, elleri ile kolları ile işaretler de yapardı. Mehmed Cemil'in şiirleri hep yeni tarzda idi. Arkadaşları bilince halleder gibiler gibi onun manzumelerinden mânalar çıkarmaya kalkışlardı. Tabii buna hiç bir zaman muvaffak olamazlardı.

Bir gün Mehmed Cemil sonsuz bir heyecan içinde toplandığımız pastahaneye geldi. Onun zaten herşeyi «Sonsuz»du ya... Heyecanı sonsuz, iztirapları sonsuz, zevinci sonsuz, aşkı sonsuz, hülyası sonsuz... Lâkin Mehmed Cemil de o günün hakikaten bir başkalkı vardı. İskemlesine oturur oturmaz bir roman kahramanı tavırla tek bir kelime söyledi:

— Aşkım!...

Bu sözüyle eli bizi son derece şaşırtacağını, hayretten hayrete düşürceğini sanıyorduk. Fakat kimsenin aldırış etmediğini görürce:

— Yahu, duymuyor musunuz?.. dedi, aşkı, aşkı...

Bundan sonra cebindeki tomarını çıkardı. İçinden küçük bir kâğıd çekerek coşkun bir tavırla okumağa başladı. Sonradan öğrendik ki, bu yeni sevgilisi için yazdığı manzume imiş. Mehmed Cemil bu manzume ile sevdiği kadını göklere çıkarıyordu.

Artık o günden sonra Ahmed Cemil sevgilisi için hergün bir şiir yazıyordu. Bunları dinleye dinleye âdeta sevgilisinin ne şekilde bir kadın olduğunu öğrenmiştik. Mehmed Cemil onun gözlerini içinde karanlık gecelerin esrarını taşıyan kara gözler... diye tarif ederdi. Sevgilisinin dudakları «Nar bahçelerinde açan kızıl çiçekler» dedi. Mehmed Cemil'in yazılarında bu henüz yüzünü görmediğimiz kadının ellerinden «Nazlı güvercinler» diye bahsedilirdi.

Bazen sinemada, tramvayda arkadaşları güzel bir el görünce yavaşça Mehmed Cemile fısıldarlardı:

— Nası? Bu ellere de «Nazlı güvercinler» denilebilir değil mi?

Mehmed Cemil:

— Hayır... ne münasebet... Siz «Nazlı güvercinler» denilebilecek kadar güzel el görmemişsiniz... Bunlar benim sevgilimin ellerinin yanında güvercin değil, karga bile olamaz...

Sinemada güzel gözü bir artist işaret ederek Mehmed Cemile sorardı:

— Cemil... Bu perdedeki kadın da sevgilin gibi gözlerinde karanlık gecelerin esrarını taşıyor değil mi?...

Mehmed Cemil Manakyan tiyatrosu artistlerinin hareketi ile:

— Asla!... Asla!... Siz içlerinde karanlık gecelerin esrarını taşıyan kara gözleri görmemişsiniz... derdi.

Fakat bütün arkadaşlarımız Mehmed Cemil'in sevgilisini, bu elleri nazlı güvercinler kadar güzel, dudakları nar bahçelerinde açılan kırmızı çiçekler kadar renkli, gözlerinin içinde karanlık gecelerin esrarını taşıyan kadını pek merak ediyorlardı. Lâkin Mehmed Cemil onu kimseye tanıtmıyordu.

— İmkânı yok, imkânı yok... diyordu, onu kendi gözlerimden bile kıskanırım...

Onun bir müddettenberi sevdiği kadını beraber yaşadığını işitmiştik. Evlenmişlerdi. Tuttukları evin adresini de öğrenmiştik. Bir gün Cemile ani bir baskın yapmağa karar verdik.

Bir öğle üstü idi. Hep beraber Cemil'in oturduğu ahaş evin kapısını çalyorduk. Mehmed Cemil cumba gibi bir yerden başını uzattı. Bizi görünce fena halde şaşaladı. Fakat kapıyı açmağa mecbur oldu. Biz içeri girerken arkadaşlardan biri:

— Cemil, hazırlan. diyor, sana öğle yemeğine geldik...

Arkadaşımız süklüm püklüm bizi bir odaya aldı. Biraz sonra kapı açıldı. Cemil'in karısı içeri girdi. Pehlivan gibi iri yarı yapılı idi. Elimizi sıkıktan sonra bir köşeye oturdu. Gözlerim «Nazlı güvercinlere» yani

kadının ellerine ilişti. Ne güvercin, ne güvercin!... Her biri birer tavuk kadar var... Şu aşk insanın gözlerini hakikaten kör ediyor.

Biz öteden beriden konuşurken Cemil hepimiz sigara paketini uzattı. Karısını unutmuştu. O köşeden seslendi:

— Cemil... At tabakayı bakalım!...

Bir sigara yaktı. İçti esrar dolu gözler şaşığı idi. Bir aralık dışarıdan geçen yağurtunun sesini duyunca kalktı. Aşağı indi. Onun sokak kapısı önünde avazı çıktığı kadar bağıra bağrı yağurtu ile pazarlık ettiğini, hattâ bir aralık pazarlığı bir kavga şekline döktüğünü işitiyorduk. Çatlak sesi kulaklarımıza kadar geliyordu. Yağurtçuya:

— Dalgâ geçme öğlüm... Şimdi otuz beş kuruşa yağurt var mı? İn bakalım in... Yirmi beşe in... Numara yapma bana... Yağurtçudan yağurdun aldıktan sonra yukarı çıktık. Bizim odada pencerenin kenarına oturdu.

Bir aralık dışarıdan, sokaktan geçen birini görmüş olacaktı ki hemen camı açtı:

— Huuuu... Huuu Ayten, Ayten huuu... Nereye a kadın?...

Sokaktan bir ses yükseldi:

— Ayol teyzeler gidiyorum... Bugün orada toplanacağız, çene çalacağız... Ne havadislerim var, ne havadislerim... Bir anlatmam ağzın bir karış açık kalır...

Mehmed Cemil'in karısı pencereden sarkmış aşağıya-bağırıyordu:

— İlahi geberme çarçaron kadın... Gene kimbilir neler karıştıracağım neler...

Aşağıdaki kadın herhalde pek dedikodu-cu olacaktı ki, sokakta pencere arasında kinayeli, üstü apalı sözlerle hararetili bir konuşmadır başladı:

— Ayol karışıkları gördün mü? Gene hamamı yakmışlar... Hamam borusu buram buram tütüyor...

— Ayol belki o soba borusudur...

— A kardeş ben hamam borusu ile soba borusunu birbirinden ayırmaz mıyım? Bu hamam borusu... Kâtibe hanımın kulakları çınlasın...

Mehmed Cemil karısının bu sözlerini işitince kızarıyor, bozariyor, renkten renge giriyordu.

Nihayet onu fazla mahcup etmek için hep birlikte kalktık.

Mehmed Cemil:

— Ben de çıkıyorum zaten...

Diyerek paltosunu giymek üzere öteki odaya gitti... Karısı da arkasından koştu. Bitişik odada biraz sonra bir takım gürültüler oldu. Herhalde aralarında birşey geçiyordu. Belki de kavga ediyorlardı.

Arkadaşımız tekrar meydana çıkınca sol yanına kırmızı bir el yerli gözümüze çarptı. Sokağa çıktık. İçimizde muzipliği ile meşhur Esref Mehmed Cemile döndü:

— Ne o Cemil... dedi, sol yanına nazlı bir güvercin konmuş galiba... Baksana yeri kalmış...

Mehmed Cemil mahcup, sesini çıkarmadı.

Hikmet Feridun Es

Bugünkü maçlar

Taksim stadi:		saat
Beyoğluspor - Anadolu		12
Topkapı - Hilâl		14
Süleymaniye - Beykoz		16
Şeref stadi:		
Davudpaşa - A. Hisar		10
Beylerbeyi - Eyüp		12
Galatasaray - İ.Spor		14
Beşiktaş - Fenerbahçe		16
Fener stadi:		
Kurtuluş - Kale		14
Kasımpaşa - Vefa		16

Millî küme talimatnameleri geldi

Gelecek hafta başlaması tekrarı eden millî küme maçları için futbol federasyonunca hazırlanmakta olan talimatnameler bitmiş ve dün İstanbul bölgesine gönderilmiştir. Talimatnameler yarın alâkadarlara tevzi edilecektir.

SPOR

Balkan kır koşusu

bugün yapılıyor

Yunan ve Yugoslav atletleri dün yarış sahasını tedkik ettiler

Balkanlar arası kır koşusu bugün Yunan, Yugoslav ve Türk atletlerinin iştirakinde Heybeliada 7500 metrelik bir mesafe üzerinde yapılacaktır. Şehrimize geldiklerini dünkü nüshamıza bildirdiğimiz Yunan ve Yugoslav atletleri dün sabah vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar makamında ziyaret etmişler ve öğleden sonra yarış sahasını tedkik etmek üzere Heybeliada gitmişlerdir.

Türkiye birinciliklerinde derece alarak müsabakalara iştirak hakkını kazanan ve on beş gündenberi Heybelide kamp ta bulunan altı atlet arasında son bir seçim yapılmış ve neticede Rıza Maksud, Hüseyin Albayrakdar (İstanbul), Mustafa (Ankara), Galip (İzmit) in Balkan koşusunda Türkiyeyi temsil etmesine karar verilmiştir.

Müsabakaları takibe gidecek davetlilere tahsis edilen vapur bugün saat 13 de köpründen Ada iskelesinden hareketle Heybeliye gidecektir. Saat 15 te deniz lisesinde birinci Balkan kır koşusunun açılış merasimi yapılacaktır.

Programa göre evvelâ Balkan marşı ve bilahare müsabakalara iştirak eden milletlerin marşları çalınacak ve bundan sonra vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar bir nutukla müsabakayı açacaktır. Beden Terbiyesi genel direktörlüğü adına da doktor Adnan Hün misafirlerle hoş geldiniz diyecektir.

Balkan delegelerinin mukabelesini müteakip on dakikalık bir fasladan sonra müsabakaya başlanacaktır.

Yarış nihayetinde derece kazanan atletlere merasimle madalye ve diploma verilecek ve birinci gelen ekibin millî marşı çalınacaktır. Deniz lisesi tarafından hazırlanan büfede davetlilere ağırlanacak ve 17.45 de hususi vapurla İstanbul hareket edecektir. Gece saat 21 de Balkanlı misafirlerimiz şerefine vali tarafından bir ziyafet verilecektir.

Fenerbahçe - Galatasaray B. takımları maçını Fenerliler 2-1 kazandı

Dün Taksim stadında Fenerbahçe ile Galatasaray B takımları hususi bir futbol maçı yaptılar. Hakem Nuri Bosut'un idaresinde oynanan bu maça takımlar şu kadrolarla çıkmışlardır:

Fenerbahçe: Nuri - Şevket, Muzaffer - Süleyman, Bülend, Hayati - Nâzım, Yaşar, Kadri, Vahid, Muammer.

Galatasaray: Hızır - Lütfi, Ali - Aleksandr, Bedii, Tutgud - Sabri, Süleyman, Mustafa, Metin, Bülend.

Oyuna Fenerliler başlamış ve hemen hâkimiyeti tesise muvaffak olmuşlardır. Fenerbahçenin bu hâkimiyeti 15 dakika sürmüş Galatasaraylılar mukabil hücumlarına geçmişlerdir. Bir sırada Sabri güzel bir vole ile Galatasarayın golünü yapmıştır. Bun golden sonra huzulan Fener muhacimleri mukabil tazyika başlamışlar ve devrenin sonlarına doğru Galatasaray sahafının kendi kaleesine yaptığı bir golle devreyi 1-1 bitirmişlerdir. İkinci devre çok heyecanlı olmuş, iki taraf da enerjili bir oyun çıkarmışlardır. Daha ağır basan Fener hücumlarından birinde Yaşar güzel bir şütle ikinci Fener golünü yapmış ve maç ta 2-1 Fenerin galebesi bitmiştir.

TÜRKÂN HÂTUN

Tefrika No. 16

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Gıyaseddin sevgilisini misafirinden kıskanmış ve onu ziyafet sofrasından uzaklaştırmıştı

— İçelim, Azrâ! Bu gece sabah oluncaya kadar... Güneş doğup sirtımızı istincaya kadar içelim. Yarın belki kıyametler kopar... Dünyanın altı üstüne gelir... Belki birbirimizi bir daha göremeyiz. (Ömer Hayyam) in: «Hayat, saadet, herşey budur!» dediği bu mis kokulu şarabı içelim ve kendimizden geçelim.

İçki kadehi, büyük bir su bardağı gibi, topraktan yapılmış üç köşeli bir tasa benziyor. Azrâ, Gıyasın uzattığı içkiyi bir yudumda içmişti.

Bundan sonra içmek sırası prens Kasım gelmişti. Eline kadehi aldı:

— Karşınızda kasırgaları dindiren, zulmetleri yırtan bir güneş doğdu. Tanrıdan ikinize de neşe ve saadet dilerim.

Dedi ve içti. Prensin arkasından şair Rıza yavaşça kadehini ağzına götürdü.

— Gördüğüm güneş, benim ne sirtımı ısıtır, ne de gözlerimi kamaştırır. Ben, yavrucağımın hayaline kavaşmak için içiyorum. Herkesin saadeti kendine atıttır.

Ve şarabını içtikten sonra, kendi kendine söylendi:

— Ben saadeti, meyhanede buldum. Bu gece meyhanenin yolunu kaybetmişim. Şehzadem, meyhaneyi ayağıma getirmek istedi. Fakat, şimdiye kadar, bin bir figana makes olan türbeler nasıl yerli yerinde duruyorsa, meyhaneler de daima yerli yerinde durur ve eşiklerinde bin bir şük gözyaş döker, bin bir muztarp inliyerek şarap içen. Beni azad edin, şehzadem! Meyhanenin eşigine yaslanıp içmeden, aklım başıma gelmiyor.

Gıyaseddin, şair Rızanın kaçmak istediğini anlayınca, sâkilerden birine, şairin kadehini sık sık doldurmasını emretti.

Rızaya üst üste birkaç kadeh müselles sundular. Şairin gözleri birdenberi mahmurlaştı... Oturduğu yerde gevşeyip kaldı. Artık meyhaneye gitmek ihtiyacını duymuyor ve:

— İşte şimdi kendimi meyhanede sanıyorum...

Diyerek, güzel şiirler, kasideler okuyor, şehzadeyi eğlendiriyordu.

Gıyaseddin ona vadettiği:

— Çocuğunu Nişaburda Buharaya getireceğim... Merak etme! Biricik yavruna çok yakında kavuşacaksınız!

Rıza, saatler geçtikçe neşeleniyordu. Azrânın da gözleri kızarmış, yanakları pembeleşmişti. Onun zaten içkiye fazla tahammülü yoktu.

— Şehzadem, iltifatınıza dayanamıyorum. Her sunduğca içiyorum. Sarhoş olursam, sesim çıkmaz. O zaman dil tutulmuş bülbüle dönerim... Benden hoşlanmazsınız!

Gıyaseddin içkiye ve kadına düşkümdü. Bilhassa Azrâ gibi şen, zeki ve güzel kadınları çok severdi. O güne kadar Azrâ gibi şen har ve sevimli bir kadına raslamamıştı. Gıyas, Azrâyı o gece daha çok sevmişti.

Saatler geçtikçe Gıyasın kıskançlık damarları da kabarıyordu. Prens Kasımın bağın bakışlarından huylanmağa başlamıştı, Azrâyı alıp hareme çekelecekti, fakat, şair Rızanın sohbetinden hoşlanıyor, ondan ayrılmak istemiyordu.

Prens Kasımın bakışlarında kötü bir mâna yoktu. Lâkin şehzade Gıyas bir kere şüpheye düşmüştü. Artık, bu eğlence ona zehir olacaktı. Bir aralık prens Kasım döndü:

— Siz biraz istirahat etseniz fena olmaz. Çok içtiniz... çabuk sarhoş oldunuz. Rahat ediniz.

Dedi ve haremağalarından birine işaret ederek:

— Prense bir yatak odası açınız. Diye seslendi.

Prens Kasım kendini kaybedecek kadar sarhoş değildi. Gıyasın bu muamelesine gücendyse de birşey söylemedi. Yavaşça kalkarak, prens ve Azrâyı selâmladı... salondan çekilip gitti.

Şimdi Gıyasın dizinde sevgilisi ve karşısın-

da şair Rızadan başka salonda kimse kalmamıştı. Sazendeler zaten yok gibiydiler. Onların yüzünü kimse görmüyor... sadece sesleri duyuluyordu.

Şair Rıza çok içiyordu.

Gıyas da içkiye düşkümdü. Şairle şehzade müselles içmekte âdeta yarışa çıkmışlardı. Rıza bir aralık:

— Bana, meyhanenin bütün şarap küplerini verseler, içerim. Siz, bir meyhanede sabahlamanın ve güneş doğuncaya kadar içmenin ne demek olduğunu bilir misiniz?

Dedi. Gıyaseddin güldü:

— Ben bu gece meyhanenin bütün şarap küplerini sizin için buraya getirdim. İstedikçe kadar iç... Fakat, şiir söylemekten geri durma! Zira, şiir ve kadın, benim içkimin mezesidir. Ben onsuz şarap içemem.

Dedi. Rıza içtikçe coşuyordu.

— Siz, Buharada herşeye hükmeden bir hükümdarsınız! Ben ise bir karcınaya bile yolundan çevirmeğe muktedir olamayan bir zavallıyım. Siz, bir kâinatınız... ben, bu kâinat içinde bir zerreyim.

Diyor ve Gıyaseddin medhederken, diğer dalkavuklar gibi, muhatabında olmayan meziyetlerden bahsetmiyor, hakikati soymeğe, samimi duygularını aksettirmeğe çalışıyor...

Gıyaseddin, saatler geçtikçe şair Rızadan hoşlanıyordu. Bir aralık sevgilisine sordu:

— Bu adamı meyhaneden kurtarmak ve sarayına, yanına almak istiyorum. Sen ne dersin?

Azrâ sarhoş olmuştu. Hiç birşeyi derin düşünceğe halde değildi. Gıyaseddin'in sualüne şu cevabı verdi:

— Dilediğinizi yapabilirsiniz, şehzadem! İsterseniz, Buharanın bütün sarhoşlarını saraya toplayınız! Buna kimin ne demeye hakkı var?

Şair Rızanın canı sıkılmıştı. Fakat o, saraya gelebileceği için değil, bu sözleri hakaret telâkî ettiği için müteessirdi.

— Merak etmeyin, sultanım! dedi - Bülbül altın kafese de koysanız, gene «Vatanım... vatanım...» diye haykırır. Kulunuz da saraya gelirse, meyhaneyi arıyacağım. Tezğah başı, akşam olunca gözümde tütecek. Orası da benim vatanımdır. Temiz kalbim ve merhametli sultanımın, beni mabedimden ve aziz vatanımdan ayıracak kadar gaddar olmadığımıdın eminim.

Bu sözleri söylerken, gözünün ucu ile de Azrâyı bakıyordu. Halbuki o, şair Rızayı o gece ilk defa tanımıştı... Onun hakkında hiç bir düşüncesi yoktu. Azrâ sarhoştu ve herkesi kendinden fazla sarhoş görüyordu. Sözlerinde mantık ve maksad aranamazdı.

Gıyaseddin, şair Rızayı o gecenin itibaren sarayında alkoymağa ve kendisine muayyen bir aylık vermeğe karar vermişti. Gıyasın böyle şen ve hoş meşrep bir adama ihtiyacı vardı.

Rızaya gelince, o, bu taltiften hiç de memnun olmamıştı. Hattâ söz arasında:

— Kulunuzun hiç bir suçu yoktur. Beni neden hapse mahkûm ettiniz?

Demekle, saray hayatının kendisi için mahbes hayatından farkız olduğunu da ima etmişti.

Gıyaseddin sözünde durur bir adamdı. Bir kere saray muhafızına emir vermişti. Şair Rızaya güzel bir oda hazırlanmıştı. Gıyaseddin saka olsun diye, şairin hizmetine bakmak üzere zenci bir cariyeyle de onun odasına göndermişti.

Gıyas artık gözetisiz başbaşa kalmak istiyordu. Şair Rızayı da odasına göndermişti.

Azrâ, şehzadenin dizinde yatıyordu. Gıyas, sevgilisinin uzun sıyah saçlarını omuzlarına döktü ve Azrâyı:

— Yeryüzünde senden daha güzel bir kadın yoktur. Sen Allahın yarattığı güzelilerin en güzelisin! Seni, vezir Nasırın elinden kurtardığıma ne kadar seviniyorum bilsen...

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 104

Nakleden : (Vâ - Nâ)

Kızım Belkıs, Süha bey oğlumuzu birbirlerine nişanlıyorum... Düğün de yakında yapılacaktır... Onların şerefine içelim... dedi.

Bir alkış tufanıdır koptu. Herkes kadehini kaldırdı.

Sonra, Süha ile Belkıs, büyükler alınlarından öptü. Onlar da alaturka usul üzere büyüklüklerini ellerini öptüler. Bedestanî Molla bey, yeğelinin cebinden çıkardığı nişan yüzüklerini iki gencin parmaklarına taktı.

Bu suretle yemek faslı nihayete ermişti. Merasim bitmişti. Herkes salona, verandaya, taraçaya, bahçeye dağıldı.

Bedbaht Ferhad:

«— Demek doğru... Demek doğru... Bu benimkisi kâbus değil, hakikatmış...» diye için için mırıldanıyordu.

Belkıs da uzaktan ona bakıyordu:

«— Sevdiğini ve kim olduğunu bana söylemediği sevgilisi sakın ben olmayayım?» diye düşünüyordu.

Bu gece içindeki bu şüphe büsbütün kuvvet bulmuştu. Zira Ferhadın pek soluk ve perişan bir hale geldiği-

ni görüyordu.

Salonda, bahçede, verandada gruplar teessüs etti. Dürrü ailesinden şişman noter:

— Vallahi, azizim, pek muvafık oldu... İki de birbirine pek yakıştı!... diye herkese işittirecek bir şekilde konuşuyordu.

Bilhassa işittirmek istediği Kudret beydi. Zira meşhur avukatın teveccühüne yalnız aile noktasından değil, müşteriler cihetinden de ihtiyacı vardı.

Bu sırada, Belkıs, yanbaşında bir ses işitti:

— Seninle biraz konuşmak istiyorum, Belkıs...

Dönüp baktı. Ferhaddi bu!

Genç kızın yüreği çarpmağa başladı.

Kuzeninini sevdiği kız, muhakkak kendi olacaktı. Bu halinden belliydi. Eyvah! Şimdi meydana vurursa?... Ne diyecekti? Bu müşkül vaziyetten nasıl çıkacaktı?

Maamafih, her seferki muhabbetli gülüşle:

— Söyle, kardeşim... Ne istiyorsun? — dedi.

Gayet tabii bir şekilde genç avukatın koluna girdi:

— Dinliyorum. Birlikte yürüdüler.

— Bu izdivaca katı şekilde karar verdim demek?

— Görüyorsun... Yüzüğü parmağıma bile taktım.

— Allah şahiddir ki şu dünyada bir tek istediğim şey vardır. O da senin saadettindir.

— Bunun böyle olduğuna eminim. — Ah, kabil olsaydı susacaktım... Fakat kabil olamıyor.

— Düşündüğün nedir?

Erkek, gülümsemek tecrübesinde bulundu.

— Bizim meslek insanın herşeyden şüphelenir ahvali ruhiyede olmasına sebebiyet verir, bilirsin, Belkıs!... Türü türü mücrimlerle konuşmak, görüşmek... Onlarla ihtilâl etmek... Bunlar bende bir nevi meleke yaratmıştır... İhtimal verdiğim hüküm yanlışdır...

— Ne demek istiyorsun?

— Hiç... Müsbet birşey yok... — Öyleyse...

— Bu nişanlandığın genci iyi tanıyor musun?

— Amma da yaptın ha... Kendisinden şüphelenmen için bir sebep

mevcut mu?..

— Esaslı sebep yok elbette... Namusunu lekeliyecek hakiki ve müsbet bir ithamda bulunamam... Fakat sizinle son derece alâkadar hissiyatım beni şüphelere sevk ediyor... Ah, Belkıs, seni bedbaht görmek beni bedbahtlarımı bedbahtı edecektir.

— Bu derece benimle meşgul olmanıza teşekkür ederim... Fakat...

— Fakat?

— Nişanım hakkında da fazla ve bahusussessiz söz söylenmek hoşuma gitmiyor.

— Affedersiniz...

— Gönlünüzü kırmış olmayayım, Ferhad...

— Hayır... Ona büyük bir itimadınız olduğu anlaşılıyor...

— Evet.

— Bu adamı seviyor musunuz?

— Niçin saklıyorum?... Cidden seviyorum... Kendisinde bir çok hasletlerin mevcut olduğunu görüyorum... Pek ince bir ruh sahibi... Diğer cihetten babamın da nasıl kır kırk yardımını bilirsiniz... Her halde icab eden yerlerde tedkikatta bulundu da bizi birbirimize veriyor... Aksi takdirde böyle birşey girişir miydi? Üzerime titrer. Üzülmeyin, kardeşim, Ferhadıym! Saadetim mükemmel temin edilmiştir.

— Muhavereyi kısa kesmek ve muha-

tabında hiç bir üm'î bırakmamak için ilâve etti:

— Bana şimdi bir vaz'fe kalıyor. — Ne gibi?

— Sizin saadetinizi düşünmek... — !

— Size lâynk bir zevce bulmak. Erkek, bözuk bir sesle:

— Teşekkür ederim, Belkıs! -dedi. — Lâkin ben kararımı verdim.

— Ne kararı?

— Ömrümde asla evlenmeyeceğim! — Allah Allah...

— Evet... Katiyen...

Genç kız, gözlerini muhatabının yüzüne kaldırdı.

Erkeğin yüzündeki hatlar hiç birşey ifade etmemek için büyük bir azimle sakın duruyordu.

Kız, kolunu, erkeğin kolundan çekti.

Aralarından bir elektrik seyyalesi geçmiş gibiydi. İkisi de titriyordu. Fakat hislerini birbirlerinden gizliyorlardı. Hislerini anlamamış gibi duruyorlardı.

Ayrıldılar.

Belkıs, düşünceli düşünceli annesinin yanına gitti.

Genç avukat ise, bir müddet olsun inzivada kalmak, başını dinlemek istiyordu.

Yürüdü.

(Arkası var)

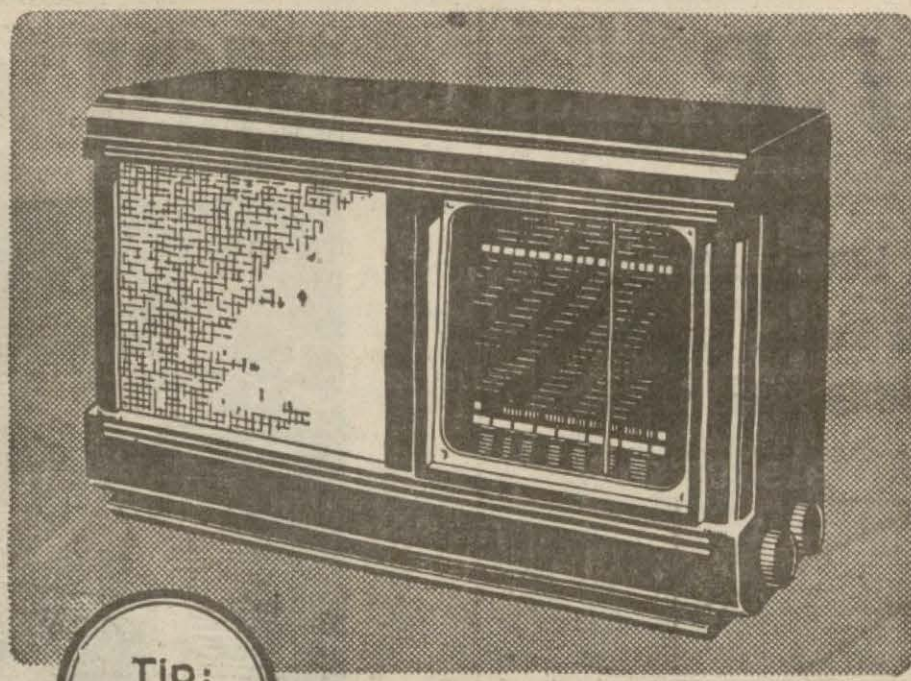
RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 İ.c./s. 120 Kw
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.

Türkiye saatile
PAZAR 24/3/940

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Müzik: Yeni şarkılar, Çalanlar: Cevdet Kozan, Vecihe, Ruşen Kam, Okuyan: Muzaffer İlkar, 13,15 Müzik: Halk türküleri (Sadı Yaver Ataman), Okuyanlar: Kadın kümesi: Müzeyyen Senar, Mefharet Sağnak, Melek Tokgöz, Azize Tözem, Radife Ertem, Semahat Özdenes, 12,30-14,30 Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necip Asım), 1- Holmes-Helbrugh: Elektrilenmiş kız, 2- Heinz Link: Entermazzo, 3- J. W. Ganglberger: Yaban güllü (4- Paul Dietrich: Mars, 5- Jos. K. Richter: Şarkı söyleyen arkadaşlar (Mars), 6- Glinka: Madritte bir yaz gecesi hatırası, 7- W. Lautenschlager: Primavera (Arjan-tin serenadı), 8- Robert Stolz: Viyana gecele-yinin güzeldir, 9- C. M. Ziehrer: Il Cavalliere della luna operetinden vals.

18 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Müzik: Radyo caz orkestrası, 18,30 Çocuk saat, 18,55 Serbes saat 19,10 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, meteoroloji haberleri, 19,30 Müzik: Yeni şarkılar ve halk türküleri Çalanlar: Vecihe, Reşad Erer, Ruşen Kam, İzzettin Ökte, Okuyanlar: Sadı Hoşses, Melek Tokgöz, Azize Tözem, 20,15 Konuşma (Tarihten sahifeler), 20,30 Müzik: Fasil heyeti, 21 Müzik: Halk türküleri (Sarı Recep), 21,15 Müzik: Oda müziği - Beethoven: 2 Odua ve Kor-Angle için Trio, Wunsch (Birinci Odua); Orhan Barlas (İkinci Odua); Efdal Günşray (Kor-Angle), 21,40 Müzik: Opera Aryaları (Pl.), 22,15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat, eşam - tahvilât, kambiyo - nukuht borsası (flat), 22,30 Ajans spor servisi, 22,40 Müzik: Cazband (Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.



Tip:
S. 93



Hassas
YOKSEK VERİMLİ
GAYET ZARIF
VE SAĞLAM
SIERA Radioları
ARŞİMDİS müessesesi T. A. Ş. İstiklal Caddesi No. 30 34

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	YERİ	Kıymeti	Nev'i	Mesahası	Depozitosu
1308	Büyükdada, Çakır Manav sokak Ada 85, parsel 73	677.—	Ahşap hanenin 14/64 H.	2495 M2	135.40
1469	Büyükdada, Maden Yılmaz Türk taj 3	1739.—	Arsalı gazino	2778 M2	347.80
1471	Burgazada, Hristo yolu E.2, Y.2, taj 10	426.—	Ahşap ev	420 M2	85.20
1472	Burgazadası, Hristo yolu E.3, Y.3 taj 12	600.—	Ahşap ev	600 M2	120.—
SEKİZ TAKSİTTE					
1304	Büyükdada yalı mah. Mehmetcik sokak Ada 22, parsel 6, pafta 10.	102.—	Arsanın 5/8 H.	81.50 M2	20.40
PAZARLIKLA					
270	Heybellada Değirmen sokak Y. 2 mü.	70.—	Arsa	261.50 M2	14.—
271	Heybellada Değirmen sokak 2 mü.	58.—	Arsa	241 M2	11.60
272	Heybellada Değirmen sokak 2 mü No.	65.—	Arsa	229 M2	13.—
273	Heybellada Değirmen sokak 2 mü No.	42.—	Arsa	173 M2	8.40
274	Heybellada Değirmen sokak 2 mü No.	35.—	Arsa	134.50 M2	7.—
275	Heybellada Değirmen sokak 2 mü No.	40.—	Arsa	255.50 M2	8.—
276	Heybellada, değirmen sokak 2 mü. No.	56.—	Arsa	269.50 M2	11.20
277	Heybellada, Değirmen sokak 2 mü. No.	61.—	Arsa	295.50 M2	12.20
278	Heybellada, Değirmen sokak 2 mü. No.	85.—	Arsa	493 M2	17.—
279	Heybellada, Değirmen sokak 2 mü. No.	42.—	Arsa	289.50 M2	8.40
306	Heybellada Bayır sokak Y. 2	182.—	Arsa	182.50 M2	36.40
556	Büyükdada Karanfil mah. Karanfil sokak Y. 1	524.—	Taş ocağını havi arsa	2094 M2	104.80
453	Büyükdada, maden mah. Ayanıkola sok. Adres ve tafsilâtı yukarıda yazılı gayri menkullerden;	49.—	Arsa	49 M2	9.80

Kadıköy 2 inci sulh H. hakınlığından:

Ölen ve terekisinin iflâs yolu ile tasfiyesine karar verilen müteahhit Merzuk oğlu Abdurrahmana aid Kadıköyünde Zühtüpaşa mahallesinde E. Hacı Mehmet Y. Çiftchavuzlar sokağında E. 6 Y. 3-5 No. lu zemini Selimlevvel vakfından bir tarafı Dübbini bağı, bir tarafı bayil evveli Emir in uhdesindeki mahal bir tarafı Muammerin maa köşk bahçesi ve tarafı rabii Çiftchavuzlar tariki ile mahdud maa bağ bir bap köşk ile zemininin 1/4 hissesi ve Tophanede İlyas Çelebi mahallesinde de kumrulu sokakta E. ve Y. 10 No. lu 120 M2, bir tarafı Rukiye vereseleri menzilli bir tarafı Şevki bey vereseleri hissedarını menzilli iki tarafı tarikam ile mahdud arsanın 3/4 hissesi açık arttırmaya çıkarılmıştır. Satış tapu kaydına göre yapılacaktır. Bu gayri menkullerin evsafı mahkeme divanhanesinde asılmış olan iflâs ve şartnamesinde tasrih olunmuştur. Evvelkisinin heyeti umumiyesinin muhammen kıymeti (7723) ve ikincisinin (480) liradır. Arttırmaya iştirak edebilmek için hisseler üzerine isabet eden kıymetin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bankalardan birinin teminat mektubu mahkemeye tevdi olunmalıdır. Müterakim vergiler ve vakıf icareleri ve belediye resimleri ve kanunî harçlar terekeye vakıf taviz bedeli ve ferah harçları ve ihale pulları ve tellâlîye resimleri alıcıya aittir. Satış peşindir. Maamafih bir kısmı ihale tarihinden itibaren 7 gün içinde mahkeme kasasına tevdi olunabilir. Aksi takdirde ihale fesholunur. Bundan tevellüt edilecek zarar ve ziyân ve faiz müsbiblerine bilâhüküm tasmin ettirilir. İpotek sahibi alacaklıları diğer alacaklılar intifa ve irtifak hakkı sahipleri bu gayrimenkuller üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafları ait iddialarını evrakı müsbetlerle birlikte 20 gün içinde bildirmedikleri takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşılmasından hariç kılacaktır. Birinci arttırmaya 25/4/940 perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar devam olunacak ve muhammen 1/4 ve 3/4 hisselerin kıymetlerinin % 75 ini bulmazsa son arttırmanın teahhüdü baki kalmak üzere 15 gün uzatılarak ikinci arttırmaya 10/5/940 cuma günü saat 10 dan 12 ye kadar devam edilecek ve en çok arttırana kati ihalesi lera kılacaktır. Fazla tafsilât almak isteyenler mahkemenin 938/38 No. lu dosyasına müracaat etmelidirler. (2295)

BAYAN DAKTİLO ARANIYOR

İngilizce ve fransızcaya bihakkın vakıf daktilo alınacaktır. Taliblerin bütün vesikalarile

Eti Bank Genel Direktörlüğü — Ankara

Adresine tahriren müracaatları

Eti Bank

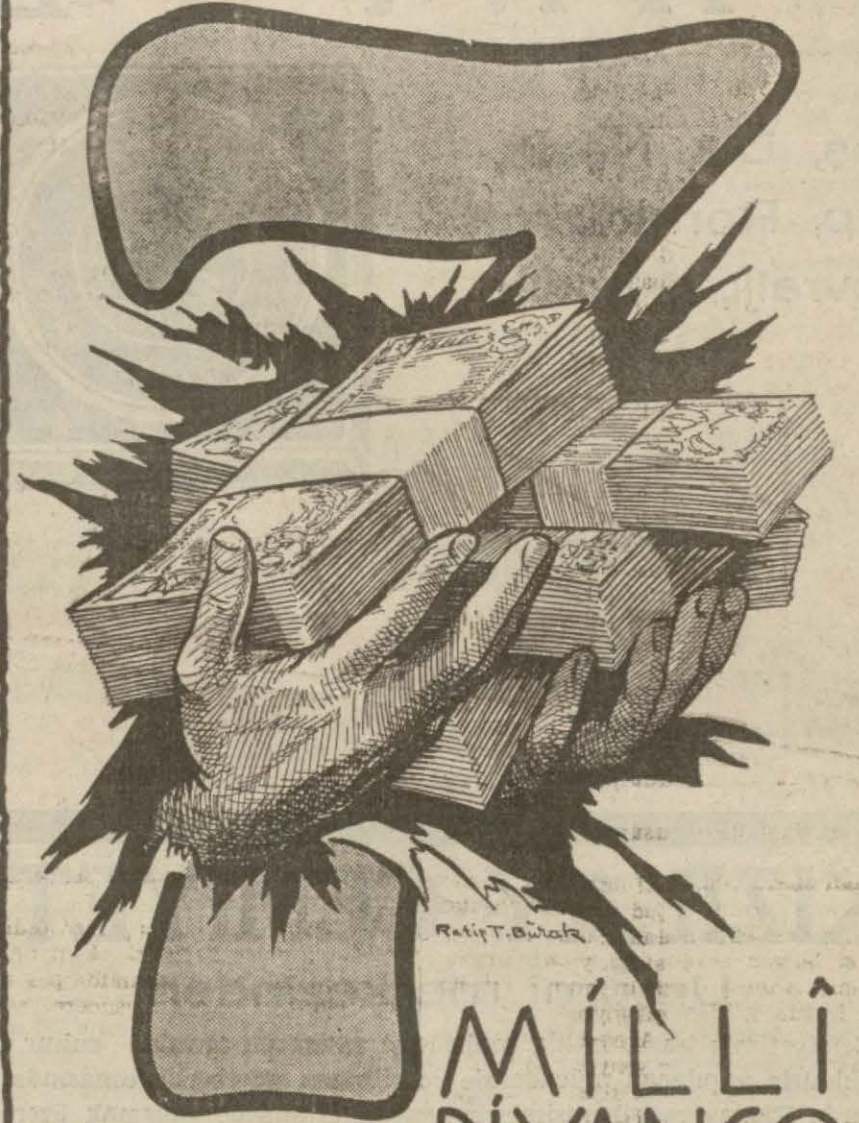
GARP LİNYİTLERİ İŞLETMESİNDEN

Bahkesirdeki İdare Merkezinde Muhasebe kalem âmirliği yapabilecek liyakatte

Bir Muhasip Aranmaktadır

Talip olanların Bahkesir Posta kutusu 5 numara adresine tahriren müracaatları ilân olunur.

HER AYIN YEDİSİNDE



150,000 Lira

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri



Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara sene 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar sene 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

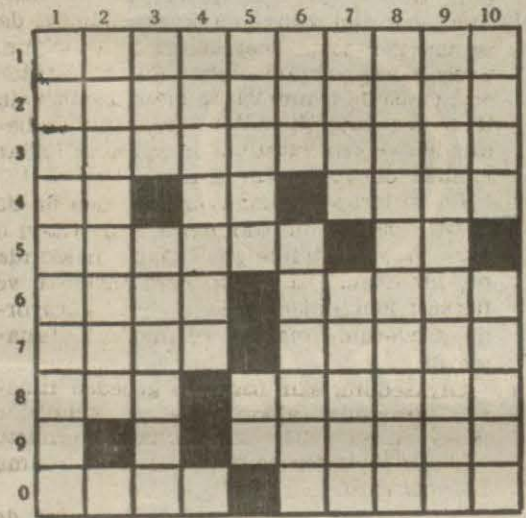
Muhammen kıymeti	Lira Kuruş	İlan
1756 50	Feriköy mahallesinin eski Semen yeni Esref efendi sokağında eski 44 yeni 130 numaralı yarım kârgir beş odalı hane.	
1620 00	Kamerhatun mahallesinin eski Keklik yeni Zerrin sokağında eski 25 yeni 36 numaralı kârgir beş odalı hane.	
1512 00	Meşrutiyet mahallesinin eski Yenimahalle yeni Kodaman sokağında eski 28 yeni 58 numaralı ahşap 7 odalı hanenin nisaf hissesi.	
598 38	Kemankeş Kara Mustafa paşa mahallesinin Çömlekçi ve Kılıç Ali paşa cad-desinde eski 11, 13, 15 yeni 15, 17, 19 numaralı üstünde odaları bulunan üç bap kârgir dükkânın 2/21 hissesi.	

Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyetleri peşin para ile 15 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 28/3/940 perşembe günü saat 15 de komisyonunda yapılacığından taliblerinin % 7.50 pey akçelerle Akarat ve Mahlûlât kalemine müracaatları. (1990)

Ankara polis koleji avan proje müsabakası

1 — Ankarada polis enstitüsü yanında inşa edilecek polis koleji için bir avan proje müsabakası açılmıştır.
2 — Bu müsabakaya her Türk yüksek mimari ile Türk yüksek inşaat mühendisleri girebilirler.
3 — Müsabaka müddeti 25 Mart 1940 dan başlamak ve 25 Nisan 1940 da bitmek üzere bir aydır.
4 — Müsabaka talimatnamesi ve arsa vaziyet planı ile program İstanbul İzmir Na-flia müdürlüklerinden Ankarada yapı ve imar işleri reisliğinden bedelsiz olarak alınır. (1326) (2242)

BULMACAMIZ



Soldan sağa:

- En yüksek ilim ocağı.
- İştira etmek.
- Tersi şeraiti sabıkadır.
- Başına «G» gelirse bir çiçek olur - Tersi vizitinin başı - Taze değil.
- İç boş şeyler - Tersi küçük mağaradır.
- İş vastası - Tersi korkutmadır.
- Doima yapılan bir yaprak - İta eden.
- Valide - Sinemanın en ucuz yeri.
- Tersi kenar çelâr.
- Tersi bir şeydir - Sonuna «T» gelirse hiyanet edip aldatma olur.

Yukarıdan aşağı:

- Üzeri açık değil.
- Mazhar olan.
- Verme - Faziletler.
- Vizitli.
- Tersi yardımcıdır - Papanın ismi.
- Tersi şehirdir - Bir tarih.
- Tersi kireçtir - Sıkıntıda olmıyan.
- İmkân taharri etme.
- Sarahatle anlatan.
- Tersi kecinin erkeğidir - Tersi mezruatı demektir.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- Piakaparas, 2 — Rodosadası, 3 — Akareteden, 4 — Emmeli, Ata, 5 — Tas, Hâkim, 6 — Olama, Mala, 7 — Roka, Fiyek, 8 — İklim, Rani, 9 — Uman, Nar, 10 — Sar, Kolone.

Yukarıdan aşağı:

- Praetorius, 2 — Lokmalokma, 3 — Adamsaklar, 4 — Kore, Main, 5 — Asel, 6 — Patih, No, 7 — Ade, Amiral, 8 — Radakayaro, 9 — Asetilen, 10 — Snamakle.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebl
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan enekt memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız:

Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdü: 20497

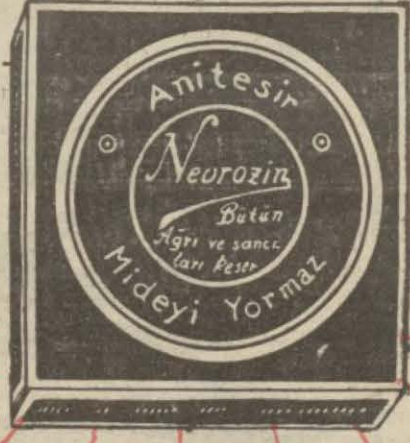
Safer 14 — Kasım 138

S. İmsak Güneş Öğe İkinci Akşam Yataı E. 9,52 11,32, 5,55 9,23 12,00 1,31 Va. 4,16 5,57 12,20 15,49 18,25 19,56

İdarehane: Babiâli civarı Acımüşuk sokak No. 13

ANİTESİR

Baş, Diş, Nezle,
Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık



ve bütün ağrılarınızı
derhal keser. Lüzumunda
günde 3 kaşe alınabilir.

NEVROZİN

KIZILAY CEMİYETİ

Umumî merkezinden

Cemiyetimiz harb, kıtlık, muhaceret ve emsali ahvalde zuhur eden hastalıklarla yapılacak mücadelede ve bilhassa seferberlik esnasında has tanelerde Kızılay esas hemşirelerine yardımcı sıfatla çalışmak üzere İst. tanbulda Aksarayda kâin:

Kızılay hastabakıcı hemşireler mektebi
dahilinde

Gönüllü Hastabakıcı

yetiştirmek için 1 nisan 940 tan itibaren üçüncü kurs açılacaktır. Mecanî olan bu kursa aşağıda yazılı şartları haiz olanlar alınır:

- 1 — 20 ilâ 45 yaş arasında bulunmak,
 - 2 — En az ilk mektep tahsili görmüş olmak.
- Kaydolunmak ve dersler hakkında malûmat almak isteyenler yukarıda adresi yazılı mektebimize müracaat etmelidir.
- İkinci devre kurs için kaydedildiği halde üçüncü kursa kalanların tekrar müracaatla kaydolunmaları.
- Şefik ruhlu, hayırperver hemşirelerimizin bu insanî işe hevesle koşacaklarına kanlız.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit
geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman
serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cildir.
Beher cildin fiati 80 kuruş.

Cildlik takımı birden
alanlar için fiati: 4 liradır.
Fevzi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası
kitap servisine» getirir veya gönderir-
seniz fiat üzerinden size yüzde 20 is-
konto yapılacaktır.

RADYO, SAAT (cep, kol),
BAYAN ÇANTALARI
MEDİVELİK ESYA
BİSİKLET, AVİZELER
ELEKTRİK ALETLERİ
HAVAGAZİ ALETLERİ
FOTOĞRAF MAKİNELERİ
AMPULLER 23 Kuruş

**TAKSİTLE
SATIŞ**

OSMAN ŞAKAR VE ŞİKİ

Bankalar Caddesi, 59-67 TELEFON 42769
Beyazıt Üniversitesi Cad 29-Kadıköy İskate Cad. 33, 8

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İstanbul (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yenikapı)

MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATINA

Her türlü Banka
muamelâtı

Kirah kasa lar.

İstanbul

Belediyesi memurları

Kooperatifi şirketinden:

Şirketimizin senelik kongresi 28/3/
940 günü saat 17 de Türbede kâin Koo-
peratif Lokantasında toplanacaktır. Or-
takların muayyen gün ve saatte teşrif et-
meleri rica olunur.

Ruzname

- 1 — Geçen kongreden müdevver 938
bilançosuna ait tetkikat raporları ve ka-
rar itihazi.
- 2 — 939 yılı idare meclisi ve mura-
kipler raporları bilanço ve kâr ve zar-
rar hesaplarının tetkik ve kabulü, idare
meclisi ve mura kiplerin ibrası.
- 3 — Kooperatife verilecek yeni veçe
hakkında idare meclisinin teklifi.

TAŞRADA

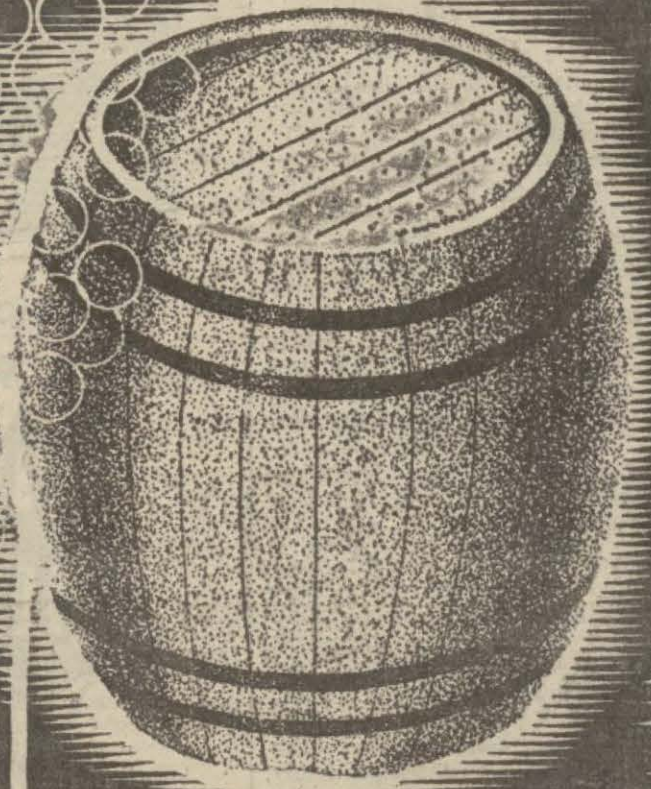
Çalışmak üzere faal diplomalı

BİR ECZACI

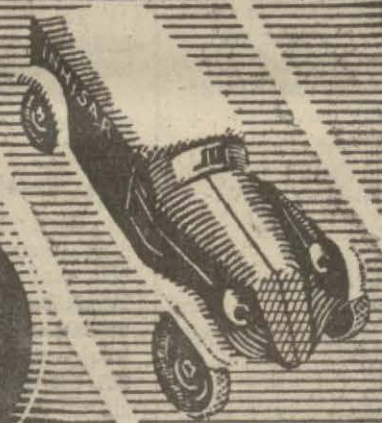
aranıyor. İsteklilerin Zaman Ecza
Deposuna müracaatları.

ZAYI — Nüfus cüzdanımı zayı ettiğimden
yenisini alacağım eskisinin hükmü yok-
tur. Ümer Orhan Güler

FICI SARABI



Litresi
20
kuruş



EVE TESLİM

TEL. 43799

İN HİSARLAR İDARESİ

Afrodite pastahanesi açıldı

Her akşam tedansan lüks salonları sabaha kadar açıktır. Düğün ve ziyafetler için müsait şartlarla kiralanır.

Profesör: K. ERTUĞ

Hususi olarak dans derslerine devam etmektedir. Beyoğlu Ağaçamı karşısında Bursa sokak No. 20

Doyçe Orient Bank
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata)

Deposu: Tütün Gümrük
İzmir

Her türlü banka muamelâtı

Dr. İhsan Sami
BAKTERİYOLOJİ
LABORATUVARI

Umumi kan tahlilâtı, Frengi noktalı nazardan (Vasserman ve Kahn te-amülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskopi, hususi aşılar istihzârı, kanda üre, şeker, klorür, kol-lesterin mikdarlarının tayini. Divan-yolu No. 113. Tel: 20981

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehasısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı tram-
vay durağı Lekler Apt. Tel: 43924

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur

(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

Tedbi raporlarına sahiptir

İstanbul Ziraat Mektebi Satın alma komisyonundan:

Muhammen bedeli 660 lira olan bir adet komple toprak Freze çapa makinesi 26/3/940
sah gün saat 11 de Beyoğlu istiklal caddesi 349 numarada Liseler Muhasebeciliğinde
toplanan komisyonumuzda açık eksilme suretile mübayaa edilecektir.

İsteklilerin yeni yıl Ticaret odası vesikası veya ruhsat ünvan tezkeresi ve diğer ve-
sikalarla birlikte, eksiltmeden evvel adı geçen muhasebe veznesine yatıracakları 49 lira
50 kuruş ilk teminat makbuzile beraber komisyonu müracaatları.

Şartname İst. Ziraat Müdürlüğündedir.

(1821)